

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲ ಗೌಡ (ತೀರ್ಥಹಳ್ಳಿ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಈಗ ರೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ಯುಟಿನ್‌ವರು ರೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರ್ಸ್ ಹೋಮಿನ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಶಾಸಕರ ಗೃಹದ ಹತ್ತೋಟಿ ಹಾಗೂ ಅಲ್ಲ ವಾಸಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ನಿಯಮಗಳು ಎಂಬುದಾಗಿ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ವಿಚಾರ ಈ ಶಾಸನ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಚರ್ಚೆಗೆ ಬರುತ್ತದೆಯೇ.....

MR. SPEAKER.—Now the Hon'ble Member is raising a new point. I have repeatedly asked him to please come and discuss with me; if there is anything, I will attend to it. He should be good enough, kind enough and affectionate enough not to raise it here. Now resuming the debate.....

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ (ಸಿರಾ).—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ತಾವು ಒಂದು ಮಹತ್ತರವಾದ ವಿಷಯದ ಮೇಲೆ ತಮ್ಮ ಗಮನವನ್ನೇ ಹರಿಸಿದಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಶಾಸಕರ ಗೃಹವನ್ನು ಯಾರಿಗೋ ಕೊಟ್ಟು, ಈ ದಿವಸ ಅವರು ಅದನ್ನು ಹೊರಗಡೆ 'ಬೆಗ್ಗರ್ಸ್ ಹೋಂ' ಎಂತ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ.

MR. SPEAKER.—Order, Order...

SRI C. J. MUCKANNAPPA.—It is a very serious matter.

MR. SPEAKER.—I will deal with it. It is not a matter which has escaped my notice. In fact, there is already a request which I have received and I will deal with it.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ.—ಆ ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಏನೋ ಒಂದು ನಣ್ಣ ವಿಚಾರ ನಡೆದುದಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲ.....

MR. SPEAKER.—I am dealing with it.

SRI C. J. MUCKANNAPPA.—Sir.....

MR. SPEAKER.—If the Member does not understand it, I will have to repeat it. If after repetition, he does not understand, he must sit down and think over it. The Hon'ble Member Sri Gopala Gowda has written to me and I am dealing with it.

AN HON'BLE MEMBER.—We as Legislators are anxious

MR. SPEAKER.—Anxiety should not over-run prudence.

SRI C. J. MUCKANNAPPA.—If Legislators are called beggars.....

MR. SPEAKER.—Order, Order. Now the House rises to assemble after half-an-hour.

The House adjourned for recess at Five Minute past Ten of the Clock and re-assembled at Thirty-Six Minutes past Ten of the Clock.

[MR. DEPUTY SPEAKER (SRI A. R. PANCHAGAVI) in the Chair.]

MOTION OF THANKS TO THE GOVERNOR FOR HIS ADDRESS.

(further Discussion)

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಕಪ್ಪ (ಹೆಬ್ಬೂರು).—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾನು ನಿನ್ನೆ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತ ಈ ಸರ್ಕಾರದ ಆಹಾರದ ನೀತಿ ದೇಶದಲ್ಲರತಕ್ಕ ಜನತೆಗೆ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯ

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಕಪ್ಪ)

ವನ್ನು ಮಾಡಿದೆ ಎಂಬ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದಂಥ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ನಾನೂ ಧ್ವನಿಗೂಡಿಸುತ್ತಾ ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಸವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದೇನೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಈ ಅಹಾರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯು ಬಹಳ ಉತ್ಕೃಷ್ಟ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬಂದಂಥ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ದೇಶದ ಜನತೆ ಅಹಾರವನ್ನು ಬೇರೆ ದೇಶಗಳಿಂದಲಾದರೂ ಸರಿಯಾಗಿ ತಂದು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಚಳವಳಿಯನ್ನು ಹೂಡಿದ್ದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ತತ್ವಗಳಿಗೆ ತೀರಾ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ವರ್ತಿಸಿದುದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಪೂರಾ ವಿಷಾದವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಸ್ವಾಮಿ, ಭಾರತ ಬಂದ್ ಚಳವಳಿಯಲ್ಲಿ ಅನ್ಯ ಕೇಳದಂತಹ ಜನತೆ ಹಾಗೂ ಜನತಾ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು, ನಾಯಕರನ್ನು ಹಿಡಿದು ಹಾಕಿ ಅವರ ಮೇಲೆ ಪೊಲೀಸ್‌ನವರು ದೌರ್ಜನ್ಯ ಕೃತ್ಯಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿದರು; ಅದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಹಲವಾರು ಜನಗಳು ಸೆರೆಮನೆಯವಾಸವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವ ಸ್ಥಿತಿ ಒದಗಿಬಂದಿದೆ. ಪೊಲೀಸ್‌ನವರ ದೌರ್ಜನ್ಯಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿ ಎರಡು ಮೂರು ತಿಂಗಳಿಂದ ಬ್ಯಾರಿಯಲ್ಲಿ ಜನತಾ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ತುರಂಗವಾಸವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ, ತನಿಖೆ ನಡೆಸಿ ಎಂದು ಎಷ್ಟೇ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಿದರೂ ಕೂಡ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಬಳ್ಳಾರಿಯಲ್ಲಿ ಜನತಾ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು ಸೆರೆಮನೆಯಲ್ಲಿಟ್ಟು ಪೊಲೀಸರ ಕೃತ್ಯವನ್ನು ನಡೆಸಿದವ ಈ ಸರ್ಕಾರ ಯಾವ ಒಂದು ನ್ಯಾಯಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಮಣಿಯದೆ ಇರತಕ್ಕದ್ದು ಬಹಳ ಶೋಚನೀಯ. ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅಹಾರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಒಂದೇ ಅಲ್ಲ, ಅನ್ಯವನ್ನು ಕೇಳತಕ್ಕ ಜನಗಳನ್ನು ಗುಂಡಿಟ್ಟು ಹೊಡೆಯತಕ್ಕ ಪೊಲೀಸರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ತಂದಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಇನ್ನು ನ್ಯಾಯಾಂಗ ಇಲಾಖೆಯ ವಿಳಂಬ ಏನಿದೆ ಅದನ್ನು ಈ ದಿವಸ ಸಭೆಯ ಅವಗಾಹನೆಗೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಬಯಸುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ. ನ್ಯಾಯಾಂಗ ಇಲಾಖೆ ಬಹಳ ನಿಧಾನವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ, ಇದು ಬಹಳ ಲೋಪದೋಷಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಇಲಾಖೆ. ಈ ನ್ಯಾಯಾಂಗ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಸರ್ಕಾರದ ವಿರುದ್ಧ ಅನೇಕ ರಿಟ್ ಪಿಟಿಷನ್‌ಗಳು ಮೈಸೂರು ಹೈಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ತೀರ್ಪಾಗಿ ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದ ಅಸಮರ್ಥತೆ, ಅದಕ್ಷತೆ ಮತ್ತು ಅಡಳಿತವನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ನಡೆಸುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ ಎನ್ನು ತಕ್ಕ ವಿಷಯವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಹೆಗ್ಗಡೆಯವರು ಹಿಂದೆ ಅವರು ಮಾಡಿದಂತಹ ತೀರ್ಪಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ದೇಶ ಅಧೋಗತಿಗೆ ಬಂದಿದೆ. ಯಾವ ನ್ಯಾಯ ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರ ಸಮರ್ಥವಾಗಿಲ್ಲ, ಸರಿಯಾದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ, ದೇಶದ ಅಡಳಿತವನ್ನು ಬಹಳ ಕುಂಠಿತವಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದೇ ರೀತಿ ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ರಿಟ್ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುವಾಗ ಮತ್ತು ಲೆಕ್ಕರರುಗಳು ರಿಟ್ ಹೋದಾಗ ಹೈಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಇವರ ಅಡಳಿತ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಕೂಡ ಟೀಕೆಗೆ ಒಳಗಾಗಿದೆ. ಈ ಅಸಮರ್ಥತೆಯನ್ನು ನೋಡಿದಂತಹ ಮತ್ತು ಇದನ್ನು ಕೇಳಿದಂತಹ ಜನ ನಾಚಿಕೆಪಡತಕ್ಕ ನಿರರ್ಶನಗಳು ದಾರಿಯಲ್ಲಿ, ರಸ್ತೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಸ್ಸುಗಳಲ್ಲಿ ಓಡಾಡುತ್ತಾ ಇರುವಾಗ ಈ ದೇಶದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹೀಗಾಯಿತಲ್ಲಾ ಎಂದು ಜನ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ನಡೆಸತಕ್ಕ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರದ ಅಡಳಿತ ಯಾವ ರೀತಿಯಿಂದಲೂ ಕೂಡ ಜನತೆಯು ಆಲೆ ಆಕಾಂಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ಈಡೇರಿಸದೆ ತಮ್ಮ ಸ್ವಜನರನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ತಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಬೇಕೆಂಬ ಒಂದೇ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಇದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಕೂಡ ಬಹಳ ಶೋಚನೀಯ. ರಿಟ್ ಪಿಟಿಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ನ್ಯಾಯಾಂಗ ಇಲಾಖೆಯವರು ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡುವಾಗ ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ನ್ಯಾಯಾಂಗ ಇಲಾಖೆಯ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ನಡೆಸತಕ್ಕವರಿಗೆ ಒಂದು ಜಿ. ಒ. ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ನಮ್ಮ ನ್ಯಾಯಾಂಗ ಮಂತ್ರಿಗಳು, ತಮ್ಮ ಜನಾಂಗವನ್ನು ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡಬಹುದು ಎಂಬ ಒಂದು ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ನಿರರ್ಶನ ಇದು—ಎಲ್ಲಾ ಕೋರ್ಟುಗಳಲ್ಲಿ 6 ವರ್ಷ ಯಾರು ಪ್ರಾಕ್ಟೀಸ್ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ ವಕೀಲರು ಅವರು ಮಾತ್ರ ದಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಜಡ್ಜ್ ಹುದ್ದೆಗೆ ಅರ್ಜಿ ಹಾಕತಕ್ಕ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಇದೆ ಎಂದು ಅನ್ವತಕ್ಕ ಜಿ. ಒ. ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ತಾವು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಹಿಂದುಳಿದ ಜನ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಜನ ಪ್ರಾಕ್ಟೀಸ್ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ, ಅವರಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿಯ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಾವು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಸಭೆಯ ಅವಗಾಹನೆಗೆ ತರುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ ಇಂತಹ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಜನಾಂಗವನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ತಂದು ಹಿಂದುಳಿದ ಜನಾಂಗ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕೆಂಬ ಲೋಪದೋಷಗಳಿಂದ ಕೂಡಿರತಕ್ಕ ಕಾನೂನು ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ನ್ಯಾಯ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ಶ್ರೀಮಾನ್ ರಾಮರಾಯರು ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ.

1,200 ರೂಪಾಯಿ ವರಮಾನ ಬಡತನಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿ ವ ನುಷ್ಠನನ್ನು ಈ ದಿವಸ ಹಿಂದೆಳೆದ ಕೆಂಗಳೆದವನು ಎಂಬ ಘೋಷಣೆ ಮಾಡುವೆಕೆಂಬ ಈ ಸರ್ಕಾರದ ಕಾರ್ಯವು ಎಂಬ ಇದು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಏನು ಹೇರನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಒಂದು ಮಾಡ ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ, ಹಿಂದೆಳೆದ ಜನಾಂಗ ಸಮಾಜಿಕ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಿಗೆ ಅಧಿಕ ದೈವ್ಯಿಯಿಂದಾಗಿ ಅವರು ವಿವಾಹ ಸದ ದಕ್ಷಿಯ ದೇಗುಲ ವಾತ್ಸಾ ಅಮಯಾಜಿ ವಾತಾರರಾದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾ, ಇದ್ದಾರೆ, ಎಲ್ಲ ಹುಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಗಮನಿಸಿದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ 1,20 ರೂಪಾಯಿ ವರಮಾನ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು—ಅರ್ಥಿಕ ದಕ್ಷಿ ಒಂದೇ ಒಂದನ್ನು ದೈವ್ಯಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಇರುವುದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಬಹಳವುಳ್ಳ ಗೆದ ಶದಲ್ಲಿ ಅನಿವಾರ್ಯತೆಯನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ಪ್ರಜಾಪಭಾತ್ಯ ದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರಲ್ಲೂ ಸಮಾನತೆ ತರುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇರುವಾಗ ಈ ರೀತಿಯ ಒಂದು ವಾತಾರರನ್ನು ಕಲ್ಪನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಒಂದುಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ.

ಕೋಟ್ಯಾನ್ಯುಗಚ್ಛರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಬಚ್ಚಿವಾಡಿ ಮೂರು ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಗೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಆಹಾರವನ್ನು ಉತ್ಪನ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ, ಅಸಮಾನತೆಯನ್ನು ಹೋಗರಾಡಿ ಸುತ್ತೇವೆ, ಅಧಿಕ ಭದ್ರತೆಯನ್ನು ತರುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಈ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳ ಹಿಂದೆ ಪಾಲ್ನಿಂಗ್ ಕವಿಾಪನನ ಮೆಂಬರ್ ಶ್ರೀವ ನ್ನಾರಾಯಣ್ ಅವರು ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಈಗ ಉಂಟಾಗಿರತಕ್ಕ ಆಹಾರದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ಎಂದು ಅವರು ಯಾವ ರೀತಿಯಿಂದಲೂ ಕೂಡ ಸಮರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗಿಲ್ಲ. ಎಂದ ಮೇಲೆ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಕೋಟಿಗಚ್ಛರ ರೂಪಾಯಿ ಕೋಟಿಗಂತಹ ಹಣ ಒಲ್ಲಿ ಹೋಯಿತು. ಎಂದ ಮೇಲೆ ರೂಪಾಯಿಗೆ ಒಂದು ಸೇರು ಅಕ್ಕಿ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ, 3 ರೂಪಾಯಿಗೆ ಒಂದು ಸೇರು ಬೇಳೆ ಎನ್ನುವುದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಇದನ್ನು ಬಂದಿತ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಎಲ್ಲಿ ಹೋಯಿತು? ಕೋಟಿಗಚ್ಛರ ರೂಪಾಯಿನ ಯೋಜನೆಗಳು ಎಲ್ಲಿ ಹೋದವು? ಅನ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಏಕೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ? ಎಂದು ಹೇಳಿ ನಾನು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಶ್ರೀ ಜತ್ತಿಯವರು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದರು—ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ಹಣ ಕೂಡಿ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ, ಅವರು ಕೊಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ ಎಂದು; ಅಶೋಕ ಮೆಹತಾ ಅವರು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಾಗ ಹಣ ಕೊಡಿಸುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಹಾಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಮೈಸೂರು ದೇಶದ ಯಾವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಅದ್ವಿ ಆತಂಕ ತಂದರೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ, ಮೂರು ಯೋಜನೆಗಳು ಯಶಸ್ವಿ ಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟಿಂತಹ ಹಣವನ್ನು ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡಿದವರೆ. ಯಾವ ಯಾವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಯಾವ ಯಾವ ತಪಸ್ವಿ ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡಿದರೋ ಅವರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ವಿಧಿಸಬೇಕು. ಅವರ ಮೇಲೆ ಜಪಾಹಾರಿ ನಿನ್ನು ಹೊರಿಸಬೇಕೆಂಬ ಒಂದು ಪಟ್ಟಿ ಎಲ್ಲಾ ಇಲಾಖೆ ಮುಖ್ಯ ಕೂಡ ಸುತ್ತುತ್ತಾ, ಇದೆ, ಆ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ನಾನು ನೋಡಿದ್ದೇನೆ.

ಸ್ವಾಮಿ, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಸ್ವಾಮಿ ನಿರಾಪರ ಹೋಜಿಕೆಗಳಿಗೆ ಕೋಟ್ಯಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಹಣವನ್ನು ಕಳೆದಿದ್ದೇ, ಮಾಸ್ತರ್ ಪ್ಲಾನ್ ತಯಾರು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ, ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮಾಸ್ತರ್ ಪ್ಲಾನ್ ತಯಾರು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೂ ಕೂಡ ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದವರು ತಮ್ಮ ಪ್ರಭಾವವಾಗಿ, ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಬೀರಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದೆ ಹಣವನ್ನು ಅವರಿಂದ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಲು ಅಸ್ಸರತಕ್ಕ ನಮ್ಮ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ತಮ್ಮ ಅಕ್ಕತಂತಿಯನ್ನು ತೋರಿಸಿದಾರೆ. ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದವರ ಮಾತಿರತಕ್ಕ ಸಣ್ಣ ನಿರಾಪರ ಹೋಜನೆ ಮಣ್ಣುಪಾಲಾಯವರು. ಮೈಸೂರು ದೇಶದಲ್ಲಿ 8 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಲಿಂಗೇಷನ್ ಇದೆ ಎಂದು ಪ್ರೀವಾನ್ ಗಾಂಜಿ ಎರಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದರು. ಮುನ್ಸಿ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ 45 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಇದೆ, ಹೀಗಾಗಿವಾಗ ಈ ದೋಜನೆಗಳನ್ನು ಅವರು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಲು ಏಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬಲ್ಲು ಎಂಬುದನ್ನು ಅವರು ಸಮರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಸ್ವಾಮಿ, ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ಮಾಡುವವನ ಹುಟ್ಟಿಕೋ ಅಲ್ಲಂದೂ ಕೂಡ ಬೇಕು: ತರೇ ಇದೆ. ಋರು ಋರು, ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತರೇ ಇದೆ. ಶರಾವತಿ ಪಾಜೆಕ್ಕು, ಬಾದಿ ಬೋವು ಮುಂತಾದುವುಗಳಲ್ಲಿ ಹಣ ಪೂರಾಗುತ್ತಿದೆ. ದೇಶದಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯ ಜನಿಯಾಗಿ ಹಣವರ್ಧೆ ಹಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂಬ ಕೂಗು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೂ ಕೇಳಿ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಆನಕ್ಕಾಗಿ ಜನರ ಹಾಹಾಕಾರ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಜನರು ಕೂಡ ತೆಗೆ ಹಾಕು ನು ಸದುಕಯೋಗ ಮಾಡದೆ ಸರ್ಕಾರದ ರುಕ್ಕನ್ನು ತಿಳಾಮಧ್ಯವನ್ನು ಪದಕಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕೈಕಾರ, ಬರೇನುತಿತ, ಪಾಟಾಯಕವಿರಾ ದವರ ವಿಚಾರವು ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ಹೇಗೆ ನಡೆದಿದೆ ಎಂಬುದು ಕೇಳಿ ಬರುವುದೇ ತುಗ ಮೈಯು ಪೂತಿಮಾಕುತಿ ಪ್ರಶ್ನಾಪವಿವೆ. ಅದನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಕೆರೆದ ದುರಾಪದ ಸುವರ್ಣದ ಡಾಕೀಕೆ. ಎಲ್. ರಾವೇಂದರನ್ನು ಕರೆಸಿ ಆವರೊಡನೆ ನೇಹಬೇಳಿ ಮಗ ಹೂವು ಹಾರ ಹಾಕಿ ಅವರಿಂದ ಶರಾವತಿ ವಿಚಾರ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಪ ಅಗತ್ಯವಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿ

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಷ್ಮಪ್ಪ)

ದ್ದಾರೆ. ಇವೆರಡು ಸುಖೀ ಎಂದು ನಾನು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ? ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟೊಂದು ಕ್ಷೇಮ ಇದೆ. ತನ್ನ ಎಳೆಯವ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರವನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ವಕೀಲರು ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರವನ್ನು ಸುಗೃಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಯಾವ ನೀತಿ ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಇನ್ನು ವೈಯಕ್ತಿಕ ಇಂಗೆಲೆಷನ್ ವಿಚಾರ ನೋಡಿದರೆ, ಹಾರಾಗಿ, ಕಂಬದಕಡ, ಕೃಷ್ಣಾ ವೇಲುದಂಡೆ ಯೇಜನ್ ಮುಂತಾದವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ವ್ಯಸನವಾಗುತ್ತದೆ. ಮೇಜರ್ ಇಂಗ್ಲೆಷನ್ ಕುಲವಾಚಿಕೆಂದು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಹೇಳುವಾ (ಅವು ಯಾವ ಪಾನಿನಿಲ್ಲ ಸೇರಿವೆ, ಅವಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಹಣ ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಈ ಸಮಿತಿ ಯಾವತ್ತೂ ಹೇಳಲ್ಲ. ಅವರ ಅವು ಕೆಲವು ಕಾನೂನುಬಾಹಿರ ರಾರ ಬದಲೂ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳಾಗಬೇಕು, ಭಾಷಣ ಮಾಡಲು ಕೆ. ಎಂ. ರಾವ್ ರವರು ಬೇಕು ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಹಚ್ಚಿ. ಈಗ ಬರೀ ಸಮಾರಂಭಗಳು, ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರದ ಕಲನ ಬಿಸ್ಕರ ಮತ್ತೇನೂ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ; ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ.

ವಿದ್ಯಾರ್ಥನರ ಇರಾಜೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಮಾನವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಆ ಇರಾಜೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡಬೇಕಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ಅವರು ಆ ಇರಾಜೆಯನ್ನು ವಹಿಸಿ ಕೊಂಡುಬೇರೆ ಅನೇಕ ಅಪವಿತ್ರಗಳಾಗಿವೆ, ದೇಶದಲ್ಲಿ ಆಶಾಂತಿ ಹುಡುಕಿ, ವಿದ್ಯಾ ಪ್ರಗತಿಯಾಗಿಲ್ಲ, ಇರಾಜೆಯ ಆದಳತೆ ಹೀಗಿನಂತಿಗೇ ಬರುತ್ತದೆ, ಜನರಲ್ಲಿ ಆನಂದವಾದ ಮೂಡಿದೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕಾಗದ ಬರೆದರೆ ಗವನ ಕೊಡಲಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಸರಿಯಲ್ಲ.

ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ನಡವಣ್ಣು ಕಡೆದು ಯಾವ ಯಾವ ದೊಡ್ಡ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಗೋದಾವರಿ-ಕೃಷ್ಣಾನದಿ ಹಂಚಿಕೆ ವಿಚಾರ ಇನ್ನೂ ಇತ್ಯರ್ಥವಾಗುವುದರಲ್ಲೇ ಇದೆ; ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ರಾಜಧಾನಿಗೂ ಮೈಸೂರಿಗೂ ಬೀದಾರವಾಗುತ್ತಿದೆಯೇ ಹೊರತು ಯಾವುದೂ ಜಾಗೃತ ಇತ್ಯರ್ಥವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಉನ್ನತ ಕಾರ್ಖಾನೆ ಸ್ಥಾಪನೆ ವಿಚಾರವೇನಾಯಿತು? ಕಾಮರಾಜರನ್ನು ಪ್ರತಿಭಟಿಸುವ ಧೈರ್ಯ, ಖಾದಿ ಬೋರ್ಡಿನ ಹಗರಣದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡುವ ಧೈರ್ಯ ನಿಜವಾಗಿಲ್ಲವಾಗಿಲ್ಲ; ಅವರಿಗೆ ಭಯವಿದೆ. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಪ್ರಗತಿಯ ಕಾರ್ಯವೂ ಕೂಡ ಜಾಗೃತ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ, ರಾಜಕೀಯ ಜಾಗೃತಿಯಾಗಿ ಅಧಿಕಾರದ ಹೋರಾಟ ಹಣವಾಗಿ ವ್ಯರ್ಥವಾಗಿ ಆಗುತ್ತದೆ.

ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಂತ್ರಿತ್ವ ವಹಿಸಿಕೊಂಡಮೇಲೆ ಮುಂಚೆ ತಮ್ಮ ಅಸ್ತಿಪಾಸ್ತಿ ಎತ್ತು ಈಗ ಎಷ್ಟಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಕೇಂದ್ರದವರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಅದೇಶ ಕೊಟ್ಟಿರಬಹುದು. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಅಂಥ ಒಂದು ಸಂಪ್ರದಾಯ ಬೆಳೆಯಬೇಕು. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಉಳಿಯಬೇಕಾದರೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅಂಥ ಒಂದು ಡಿಕ್ಲೇರೇಷನ್ ಈ ಸಮಯ ಮುಂದೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಜಯ್ಯ (ಅರಣ್ಯ ಮತ್ತು ಮೀನುಗಾರಿಕೆ ಶಾಖೆಗಳ ಮಂತ್ರಿಗಳು).— ಅವನು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಷ್ಮಪ್ಪ.— ಕಳಿಸಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಅದನ್ನಿಡುವುದು, ಅವಶ್ಯಕ ಇದಕ್ಕೆ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅಹಾರದ ಆಭಾವ ತರಿದೋರಿರಬೇಕು ಅನ್ನ ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಸಹಕಾರ ಸಂಘದವರು ಕೋಟಾಂತರ ಚೀಲ ಬತ್ತಕ್ಕೆ ವೆಣ್ಣನ್ನು ಬೆರೆಸಿ ಕಾಳಸಂತೆಯಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿದರು. ಅಂಥವರಿಗೆ ಈಗ ಮತ್ತೆ ಅಹಾರ ಶೇಖರಣೆ ಮಾಡಲು ಆಧಿಕಾರ ಮತ್ತು ಹಣ ಕೊಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಸಂಘದಲ್ಲಿರುವ ಲೋಕದೋಷಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕು, 10 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಅಕ್ಕಿವು ವ್ಯವಹಾರವಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೂ ಕೂಡ ಪದೇ ಪದೇ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದರೂ ಸಹ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಕೆಗ್ಗಡೆಯವರು ಯಾವ ಕೆಲಸವನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಹಾಗೆ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ತನಿಖೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ಎಷ್ಟೋ ಸಲ ಅದನ್ನು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದೆ. ತನಿಖೆ ಮಾಡಲು ಕಷ್ಟವೇನೋ ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯ ಪ್ರಭಾವವೇನಿರುವೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಕ್ಕೆ ಯಾವ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ವಹಿಸಿದರೂ ಲಕ್ಷಗಟ್ಟಲೆ ಹಣ ದಯಪ್ರಿಯವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಕಾಳಸಂತೆ ದಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರೊಂದಿಗೆ ತಂದ ಧಾನ್ಯದ ಕಾಳಸಂತೆ ಮಾರಾಟದಲ್ಲಿ ಸಹ ಈ ಸಹಕಾರ ಸಂಘ ಭಾಗವಹಿಸಿದೆ. ಇಂಥಾದಕ್ಕೆ ಪೂರೈಕೆ ಕೊಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದ ಪರವಾಗಿ ಯಾರೂ ನೇಮಕ ಮಾಡಿ ಅಲ್ಲಿನ ಲೋಕದೋಷಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಮಾಡುವ ಈ ಸಹಕಾರ ಸಂಘವು ಮ್ಯಾನ್ಯೇಜ್‌ಮೆಂಟಿಗೇಕೆ ಅಹಾರ ಹಂಚಿಕೆ ಕೆಲಸವಿಗಿಂತ ವಹಿಸಲಾಯ್ತು ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ನೀತಿಯಿಲ್ಲ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಬಿ.ಡಿ.ಒ. ಕಾರ್ಖಾನೆಯ ವಸ್ತು ಅನಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮಾಷನರು—ಹೀಗೆ ಮೂರ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ವರ್ಗ ಮಾಡಿದರು. ಈಗ ಆ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ಆಡಳಿತವೂ ಸುಖವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಯಾವ ಅರ್ಥಮಾ ಎಲೇ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಹಣ ಮಾತ್ರ ವೆಚ್ಚವಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲದಿಷ್ಟು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕಮಿಟಿ ಅದೇಶದಂತೆ ಆಡಳಿತ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಅವಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಜನರೇ ಅಧಿಕಾರ ವರ್ಗವಲ್ಲ ಇದ್ದಾರೆ. ಇದು ತಪ್ಪೆಲ್ಲವೂ ಎಂದು ಮನವಿ ಮಾಡಿ ಈ ಸರ್ಕಾರ ಅವನ್ನು ಜಾಗೃತ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡಿಸಿಕೊಂಡು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಹಿ.ಡಿ. ದೇವೇಂದ್ರಪ್ಪ (ಭವಾವತಿ).—ಸ್ವಾಮಿ, ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣವನ್ನು ಅನು ಮೋದಿಸುತ್ತಾ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಆಹಾರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಳವಳಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾದರೂ ಕೂಡ ಈ ಸಾರಿ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಸುಧಾರಿಸಲೆಂಬ ಅರ್ಥ ಬರುವಂತೆ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

11-00 A.M.

ಈಗ ಆಹಾರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ಬಹಳ ಭೀಕರವಾಗಿ ಎದ್ದು ಕಾಣುತ್ತಿದೆ ಹಿಂದೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿನ ಕಳವಳವಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಮುಂದೆ ಹದಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂದೆ ಹದಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾವು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಭತ್ತದ ಪಸಲು ನಮಗೆ ತಿಳಿದೇ ಇದೆ ಬಂದಿವೆ. ಆದರೆ ಬಗ್ಗೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಬೇಗ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದೇ ಈ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಆನ ಕೂಲುವಾಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಹೆಚ್ಚಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪಲಕಾರಿ ಆಗಿದ್ದು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ವಿಷಾದದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮಿಲ್ಲುಗಳಿಗೆ ಹೋಗತಕ್ಕ ಭತ್ತದಲ್ಲೂ ಅರ್ಧ ಭಾಗ ವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಒಂದು ಆರ್ಡರ್ ಮಾಡಿದರು. ಅದರಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ವಸ್ತು ಸ್ವಲ್ಪ ಹಿಡುವಳಿ ದಾರಿಗೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ದುಂಬಿಬಿಟ್ಟು ಬದಲಾಯಿಸಿ ಎತ್ತರವಾಗಿ ಇಷ್ಟು ಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಆರ್ಡರನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ದುರುಪಯೋಗಿಸಬೇಕು. ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಭತ್ತ ವನ್ನು ಬೆಳೆಯತಕ್ಕ ಪ್ರದೇಶವಾಗಿವೆ ಹೀಗಿದ್ದೂ ಈಗ ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕೆ.ಜಿ. ಅಕ್ಕಿಗೆ ಒಂದು ರೂಪಾಯಿ, ಒಂದೂವಾರು ರೂಪಾಯಿ ಬೆಲೆ ಆಗಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯವೆಲ್ಲ ಎಲ್ಲ ಹೋಗುತ್ತಾ ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಚಲಿಸುತ್ತಿದೆ. ಭವಾವತಿಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 10-15 ಸಾವಿರ ಕರ್ಮಿಕರಿದ್ದಾರೆ, ಶಿವಮೊಗ್ಗದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 25 ಕರ್ಮಿಕರಿದ್ದಾರೆ, ಶಿವಮೊಗ್ಗದಲ್ಲಿಯೂ ಕರ್ಮಿಕರಿದ್ದಾರೆ. ಅಂಥ ಕಡೆ ಬತ್ತವನ್ನು ಬೆಳೆಯತಕ್ಕ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕೆ.ಜಿ. ಅಕ್ಕಿಯ ಬೆಲೆ ಒಂದುಕಾಲು ರೂಪಾಯಿ ಆಗಿರುವಾಗ ಕರ್ಮಿಕರ ಗತಿ ವಸ್ತು ಬಡವರ ಗತಿ ಏನು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕಡಲೆ ಬೇಳೆ ಮತ್ತು ತೊಗರಿ ಬೇಳೆಗಳ ಬೆಲೆಗಳು ಏರಿವೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಹೆಸರು ಮತ್ತು ಇತರ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಬೆಲೆಗಳು ಜಾರಿಯಾಗಿವೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕರ್ಮಿಕರು ಮತ್ತು ಬಡವರು ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕೀವನ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾವು ನಾವು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಹೀಗೆಯೇ ಇದರ ವೆಚ್ಚ ಮುಂದೆ ಹಣ ಪುಸ್ತಿಕೆಗೆ ಹೋಗಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಕೂಡ ಯೋಚನೆ ಮಾಡ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆಹಾರ ವಸ್ತುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ನಿಗಾ ಸರ್ಕಾರ ವಹಿಸಬೇಕು. ತಕ್ಷಣದಲ್ಲಿಯೇ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಏಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ ಎಂದೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛಾಪಡುತ್ತೇನೆ. ಆಹಾರಧಾನ್ಯಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ತಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುವ ಹೋದರೆ ಹೆಚ್ಚು ಭತ್ತವನ್ನು ಬೆಳೆಯತಕ್ಕ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸಹ ಭೀಕರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಮುಂದುವರಿದುಬಿಡುವುದು. ಆದರೆ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಹೆಚ್ಚಿನ ನಿಗಾ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಭೂಮಿ ಸುಧಾರಣೆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರ ಬಹಳ ವಿಳಂಬ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಮದ್ಯಪಾನ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿಯೂ ನಾನು ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಪಾನ ನಿರೋಧ ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಠಿಣಗೊಳಿಸಿ ಬಂದಿವೆ ಎನ್ನುವುದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೂ ತಿಳಿದ ವಿಷಯವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ನನಗೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ. ಸರ್ಕಾರ ಇದನ್ನು ಸಂಶೀಲಿಸಿ ಮಾಡಬೇಕು ವಸ್ತು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಒಂದು ಯೋಜನೆ ಯನ್ನು ಹಾಕಬೇಕು. ಇದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿ ತಕ್ಕ ಬಂದೋಬಸ್ತು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ.

(ಶ್ರೀ ಬಿ. ಡಿ. ಹೇವೇಂದ್ರಪ್ಪ)

ಗೃಹ ನಿರ್ವಹಣದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮಂತರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಹಿಂದುಳಿದ ಜನಾಂಗಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ತುರಿಮನು ಗಿಂಜನಿಗೆ ವಸತಿ ಸ ಕಲ್ಪಿಸಿಲ್ಲ. ಅವರು ಗುಡಿಸಲುಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇಂಥವರಿಗೆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು. ಈ ಜನ ಇವತ್ತು ಅವರು ಬೆಳೆದ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಮನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋದರೆ ಬೆಂಕಿಯು ಭಯ ಮತ್ತು ಇತರ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಅವರು ಬೆಳೆದಿರುವ ಆರು ತಿಂಗಳಿಗೆ ಆಗುವಷ್ಟು ಧಾನ್ಯವೂ ಸಹ ನಾಶವಾಗುವ ಪ್ರಸಿತ್ತಿ ಇರುತ್ತದೆ. ದಲಿವಿಟ್ಟು ಗ್ರಾಮಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸತಕ್ಕ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈಗಿನವ ಹೌಸಿಂಗ್ ಬೋರ್ಡ್ ಮತ್ತು ಹೌಸಿಂಗ್ ಕ್ವಾಶೇರ್‌ಡೇಷನ್ ಎರಡು ಏಜೆನ್ಸಿಗಳಿಂದ ಸರಿಯಾದ ಗೃಹ ನಿರ್ವಾಹಣ ಕೆಲಸವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದುದರಿಂದ ಹೌಸಿಂಗ್ ಬೋರ್ಡ್ ಒಂದೆ, ಒಂದು ಏಜೆನ್ಸಿಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ವಿವಾಭಾಸದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ರಾಜಪಾಲರು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಭದ್ರಾವತಿ ಹೆಚ್ಚು ಕಾರ್ಮಿಕರಿರುವ ಸ್ಥಳ. ಭದ್ರಾವತಿ ಮತ್ತು ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಒಂದುಗೂಡತಕ್ಕ ಸ್ಥಳವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಒಂದು ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಇದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಯೋಜನೆ ಹೊಡೆದಿರಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಕಾರ್ಮಿಕ ವರ್ಗದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಭದ್ರಾವತಿಯ 10 ಸಾವಿರ ಕಾರ್ಮಿಕರಿರುವ ಸ್ಥಳ. ಅಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 3-4 ಸಾವಿರ ಮನೆಗಳಿವೆ. ಉಳಿದ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಮನೆಗಳಿಲ್ಲ. ಅವರು ಗುಡಿಸಲುಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸವಾಗಿದ್ದು ಕಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭವಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಶ್ರಮ ಜೀವಿಗಳಿಗೆ ವಾಸಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಮನೆಗಳು ಆಗತಕ್ಕದ್ದು ಅತಿ ಮುಖ್ಯ. ಅದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಕಾರ್ಮಿಕರಿರುವ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಕದಮೆ ಬೆರೆಯ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸುವ ವಿರ್ವಾಧು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ನಿರಾಕಾರಿ ವಿಚಾರ. ಇವರ ಧಾನ್ಯಗಳ ಆಭಾವವಿದೆ ಎಂದು ನಾವು ನಿರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅಷ್ಟಾದರೂ ಕೂಡ ಆಕಾರ ಧಾನ್ಯಗಳ ಆಭಾವದ ಭೀಕರ ಪ್ರಸಿತ್ತಿ ದೇಶದಲ್ಲಿ ತಲೆದೋರಿದೆ. ಲಘ್ವ ಇರಿಗೇಷನ್‌ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವಾರೆ. ಇದು ಬರೀ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲ ಮಾತ್ರ ಇದೆ. ಕಾರ, ರೂಪಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ. ಲಘ್ವ ಇರಿಗೇಷನ್‌ಗೆ ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಿದ ಒಬ್ಬ ರೈತ ಪಂಪ್‌ಸೆಟ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಎಷ್ಟು ಜನಗಳ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಬೇಕು, ಎಷ್ಟು ಜನಗಳಿಗೆ ಸಲಾಮು ಹಾಕಿ ಬಹುವಾನದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಆದಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ದುಮ್ಮ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆಯೋ ನನಗೆ ಒಂದೂ ಆರ್ಥವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಅನುಭವವನ್ನು ನಾನು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಅಲ್ಲಿರುವ ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಡೈರೆಕ್ಟರವರಲ್ಲಿ ಜಿಪ್ ಇದೆ, ಎಲ್ಲ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇದೆ. ಹೀಗಿದ್ದೂ ಎಷ್ಟು ಅರ್ಜಿಗಳು ಪೆಂಡಿಂಗ್‌ನಲ್ಲವೆ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರ ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು? ಅಲ್ಲಿ ಪಂಪು ಸೆಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಡೈರೆಕ್ಟರು ಏನು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆವೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ನಾನೇ ಹೋಗಿ ಬುದ್ದಾಗಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದರೂ ಕೂಡ ನಮಗೆ ಆರ್ಡರ್ ಹಾಗಿದೆ. ಹೀಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗಿರಬೇಕಾದರೆ ರೈತರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಅದೇ ಚಿತ್ರದರ್ಥ ಮತ್ತು ಚಿತ್ರಮಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಸುಲಭವಾಗಿ ರೈತರಿಗೆ ಪಂಪುಸೆಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಪಾರೊ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಇವರು ನನಗೆ ಹಾಗೆ ಬಂದಿಲ್ಲ, ಹೀಗೆ ಬಂದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇನ್‌ಷೂರೆನ್ಸ್ ಮಾಡಿದನಂತರ ಸಾಲ ಮಂಜೂರು ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಮಂಜೂರಾತಿ ಯಾಗದೆ ಇನ್‌ಷೂರೆನ್ಸ್ ಹೇಗೆ ಮಾಡಲಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಎಕ್ಸಿಕ್ಯೂಟಿವ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನವರನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ಕರೆಂಟ್ ಸ್ಯಾಂಕ್ಷನ್ ಆಗಿರುವುದಿಲ್ಲ ಯಾವ ಮೋಟಾರ್ ನಂಬರ್ ಕೊಡೋಣವೆಂದ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ತ್ರಿಮೊಗ್ಗಾ ಜಿಲ್ಲೆಯೊಳಗೆ ಲಘ್ವ ಇರಿಗೆ ಪರ್ ಕಾರಕ್ರಮವೇ ನಡೆದಿಲ್ಲ. ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರೆದಿರುವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಜನಗಳಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಆಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಾಕ್ಷಣ್ಯವಾಗಿ ಡಿಸ್‌ಮಿಸ್ ಮಾಡಬೇಕು. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರಣೆಯನ್ನೂ ಸೆಷ್ನ್ ಮಾಡಬೇಕು.

ಈ ಇನ್ನೂ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಕೆರೆಗಳ ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಈ ಕಾಮಗಾರಿಗಳಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣವಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಈ ಮೈಸೂರ್ ಇಂಜಿ

ಗೇಷನ್ ಕೊಡಬೇಕು. ಆದರೆ ಇರಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಬಾಬಿಗಳಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣವಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

Sri B. D. JATTE (Minister for finance).—When the Hon'ble Member is discussing the address of the Governor, it is better that he talks of policy matters. An Assistant Engineer, or Assistant Director has done this or not done that, are matters of details and he may take another opportunity to ventilate these things.

Sri SANJEEVANATHA AIKALA (Suratkal).—Why not your party tutor him?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಡಿ. ದೇವೇಂದ್ರಪ್ಪ.—ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಮೈನ್ ಇಂಜಿನೀರಿಂಗ್ ಕಾಮಗಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಹೊಸದಾಗಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸುತ್ತಿದ್ದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಆ ರೀತಿ ಮಾಡುವ ಹೊಸ ಹೊಸ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಈ ಬಾಬಿಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಕೊಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ವಿಚಾರ. ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬೆಳೆಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇವತ್ತು ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ವೇತನ ಆಗುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುವ ಶಂಕೆ ನಮಗಾಗುತ್ತಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ, ಬಹು ದಾಸಾನು ಮಾಡತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಿಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಪೋಸ್ಟಲ್ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲವೆಂದು ನಮಗೆ ತಿಳಿದುಬಂದಿದೆ. ಧಯವಿಟ್ಟು ಸರ್ಕಾರ ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಬಾರದು. ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ರೈತನ ಏಳಿಗೆಗೋಸ್ಕರ ಇವೆ. ಇವುಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನೋಡಿಕೊಂಡರೆ ರೈತನ ಅರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉತ್ತಮ ಮಾಡಬಹುದು. ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಎಂಬುದಾಗಿ ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸುತ್ತಾ ನನ್ನ ಮಾನ್ಯ ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದಯ್ಯ ಕಾಶೀಪುರ್ (ಶಿರಹಟ್ಟಿ).—ಧಕ್ಕರೆ, ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದ ಬಗ್ಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರು ಸಾಕಷ್ಟು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಾನಾದರೂ ಈ ಭಾಷಣವನ್ನು ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಓದಿ ನೋಡಿದಾಗ ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ತರಹದ ಅಂಶ ಅಂತರ್ಗತವಲ್ಲ ಎಂಬುದಾದ ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಒಂದು ನಿರಾಶಾದಾಯಕವಾದ ಅದರಲ್ಲೂ ಬಹು ಸಮೈಯಾಗಿರತಕ್ಕಂಥ ವರದಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಮುಖಾಂತರ ಓದಿಸಿದ್ದಾಗಿ ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೆಚ್ಚು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನುಳ್ಳಂಥ ರಾಜ್ಯಪಾಲರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮುಖ್ಯ ವಿಶೇಷ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಭಾಷಣದ ಮೂಲಕ ಹೇಳಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆರೀತಿ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ, ಈಗತಾನೆ ನಮ್ಮ ಅರ್ಥಿಕ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದಹಾಗೆ, ಪಾಲಿಸಿ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಮಾತನಾಡುವುದು ಉಚಿತ. ಆದರೆ ಈ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಓದಿನೋಡಿದರೆ ಅವರಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಸಣ್ಣದಾಗಿರತಕ್ಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ರಸ್ತೆಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಚಿಕ್ಕ ಪುಟ್ಟ ನಿರಾವರಣಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮೂರನೆಯ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಿದ್ದಂಥ ಹಣವನ್ನು ವೆಚ್ಚಮಾಡಿದುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಇನ್ನೂ ಒಂದು ವರ್ಷವಿದ್ದರೂ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಇಲಾಖೆಯವರಿಗೆ ಏನುಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಸಂಶಯ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಆ ಭಾಷಣವನ್ನು ಓದಿನೋಡಿದರೆ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ಅರ್ಥವಾಗದೆಇರುವ ವಿಷಯಗಳು ಬಹಳ ಇವೆ. ಅನೇಕರು ಇಂತಹ ವರದಿಯನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ದೇಶದಮುಂದೆ ಇರತಕ್ಕ ಬಹು ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯವೆಂದರೆ ಆಹಾರ ಬೆಕ್ಕಟ್ಟಿನ ಸಮಸ್ಯೆ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ 'ಮುಂದಿನವರ್ಷ ಆಹಾರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಾವು ಬಯಸುವಷ್ಟು ಸಮೃದ್ಧಿ ಸಾಧ್ಯವಾಗದಹೊದರೂ, ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹದಕ್ಕೆ ಬಂದಿರತಂದು ಹಾರೈಸುತ್ತೇನೆ' ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈಗಾಗಲೇ 2-3 ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಆಹಾರದ ಕೊರತೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇದ್ದೇ ಇದೆ. ನಾವು ಅದನ್ನು ಪೂರೈಸಲು ಶ್ರಮೆ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಪ್ರತಿವರ್ಷವೂ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರೂ ಆಹಾರಅಧಾನ್ಯಗಳ ಬೆಲೆಯಂತೂ ದಿನ ದಿನಕ್ಕೂ ಮಿತಿಮೀರಿ ನೂರಕ್ಕೆ ನೂರರಷ್ಟು ಏರುತ್ತಿರುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನಮಗಿಗ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಮೊದಲನಿಂದಲೂ ಈ ಕೊರತೆ ಇದ್ದೇ ಇದೆ. ಆಹಾರವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಬೆಲೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೋಟಿಗಟ್ಟು ಏರ್ಪಡಿಸುತ್ತಿದ್ದರೂ ಒಂದು ಫಲಕಾರಿಯಾಗಲಿಲ್ಲ. ನಾನು ಮೇಲಿಂದಮೇಲೆ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಎಚ್ಚರ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರೂ ಸರ್ಕಾರ ಸಾಕಷ್ಟು ಗಮನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ವ್ಯವಸಾಯ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ರಾಜಕೀಯ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಆ ಇಲಾಖೆಗೆ ಒದಗಿಸಿರತಕ್ಕ ಕೃಷಿ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಯವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಎಷ್ಟೋ ಜನ ಸಿ. ಐ. ಡಿ. ಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಅಂತಹ ಆನ್ಯಾಯಗಳನ್ನು ಕೋರಿಸಿಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರೂ ಒಂದು ಫಲಕಾರಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೂ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ

(ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದಯ್ಯ ಕಾಕಿಮೇಡು)

ಸರ್ಕಾರ ಎಗಾಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ತಹಸೀಲ್ದಾರರಾಗಲೇ ಅಥವಾ ಇತರ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ನೀತಿಭಾರವಾಗಬಲ್ಲೆ ಜಮಾನ್ ಮಾಡುತ್ತಾ ಮತ್ತೆ ಎಗಾ ವಹಿಸುತ್ತಾರೆಯೆಂದು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನೇ ರೀತಿ ರೈತರು ತಮ್ಮ ಹೊಲಗಳಲ್ಲಿ ಅಕಾರವಾನಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕರಣದಿಂದ ರಿಂದರೆ ಅವರು ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಕ್ರಮವನ್ನು ನಿಯಮದೊಡನೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವುದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೇಳಬೇಕಾಗಿವೆ. ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಸರ್ಕಾರವರು ಈ ಅಕಾರವಾನಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯುವ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಾರ್ಯಗತಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಂತಹ ಒಂದು ದುಸ್ಥಿತಿಯಿಂದ ದೇಶದಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ವರ್ಷೇ ವರ್ಷೇ ಅಹಾರ ಕೊರತೆಯುಂಟಾಗಿ ಇವತ್ತಿನವರೆಗೆ ಅಕಾರವಾನಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯುವುದೇ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ, ರೈತರಿಗೆ ಯಾವತರಹ ಸೌಲಭ್ಯವೂ ಇಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಇವತ್ತಿನದಿನವರೆಗೂ ಮೇಲೆ ನಾವು ಅಕಾರಕ್ಕಾಗಿ ಅವಲಂಬಿಸಬೇಕಾಗಿವೆ. ನಮಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಗೋದಿ ಏನಾಯಿತು ಎಂಬುದನ್ನು ಕೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವೇರಿಕಾರವು ಒಬ್ಬ ಜಮಾನ್ದಾರರು ಅಧಿಕಾರ ಒಬ್ಬ ರೈತರನ್ನು ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದನಂತೆ. 'ನನ್ನ ಹೊಲದಲ್ಲಿ ಗೋದಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬೆಳೆದಿದೆ. ಅಷ್ಟೊಂದು ಏನಾಗುತ್ತದೆಂದು ಕೇಳಿದೆ. ಎಲ್ಲ ಗೋದಿಯನ್ನು ನಾನೇ ತಿನ್ನುವುದಿಲ್ಲ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ತಿಂದು ಮಿಕ್ಕದ ದನ್ನು ಹಿಂಮೂಲಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿದನಂತೆ. ಅಂದಮೇಲೆ ನಾವು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಗೋದಿಗಾಗಿ ಇತರರನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ಇವತ್ತಿನವರೆಗೆ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ, ಆಂಧ್ರ ಮುಂತಾದ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಗೋದಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ಇದರ ಕೊರತೆಯನ್ನು ಯಾವರೀತಿಯಿಂದ ತೀರಿಸಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ತಮ್ಮ ಮನುಷ್ಯಕರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಾಕಷ್ಟು ಭಾವಿಗಳನ್ನು ತೆರೆಸುತ್ತಿದ್ದೇ ವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇದುವರೆಗೂ ಭಾವಿಗಳ ಸರ್ವೆಕಾರ್ಯ ಮಾಡಬೇಕು ಇಲ್ಲ. ಈಗ ತಿ ನೇ ಸಂಚಾರಾಧಿಕಾರ ಮೊದಲನೆಯ ಕೆಲಸ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಭಾವಿಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿಗಾಗಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಹೂವಿಡುವುದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಧ್ಯ-ಮಧ್ಯ-ಮಾಗುತ್ತಾ ಕೆಲವು ಮತ್ತು ಭಾವಿಗಳ ಗತಿಯೇನು? ಇವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಏನು ವಿಸ್ತರಿಸುವುದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ರೈತರಿಗೆ ತಹ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅವಶ್ಯಕವಾದವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಇವನ್ನು ಶೋಕಾರಮಂಟಾ ನೆರೆಯಲ್ಲಿರುವುದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ಕೆಲಸಕ್ಕಾಗಿ ಅನಿರೀಕ್ಷಾ ಕಮಿಷನ್ ಮತ್ತು ತಹಸೀಲ್ದಾರರನ್ನು ನೇಮಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅವರೇ ಯಾವರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಯಾವರೀತಿಯ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕು. ಅದರಲ್ಲಿ ಅಶ್ರಮವಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರಲ್ಲಿ ಶೋಕಾರಮಂಟಾ ಅಧಿಕಾರಿ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಕೋರ್ಟಿನವರು ತಪ್ಪೆಣ್ಣೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕೊಠಡಿಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಆ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸುತ್ತಾಗಿ ಜಾರಿಮಾಡಬೇಕೋದರೆ ದೇಶವು ಕಷ್ಟಪಡಿಸಿ ತೊಂದರೆ ಜನರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಇದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ನೌಕರರು ಸರಿಯಾಗಿ ವರ್ತನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಈಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಿ ರತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಜಾರಿಯಲ್ಲಿ ತರಬೇಕಾದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಜೋನ್ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ರಾಂಧರೆ ನನ್ನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಈಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ತಹಸೀಲ್ದಾರರಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಡಿಮೆ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಅಹಾರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧವು ಎಲ್ಲಾ ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅವರು ಅವರು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅದರಿಂದ ಹಣವನ್ನೂ ಸಹ ಸುಳಿಸಬಹುದು. ಆ ರೀತಿ ಸುಳಿತಾಯ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಹಣವನ್ನು ರೈತರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅವರ ಹೆಚ್ಚು ಅಹಾರವನ್ನು ಬೆಳೆಯುತ್ತಾರೆ.

ಆ ಮೇಲೆ ಚೆಕ್ ಪೋಸ್ಟ್‌ಗಳ ವಿಷಯ. ಅಕಾರವಾನಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಗಿರಿಗಳ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಅನಿರೀಕ್ಷಿತವಾಗಿ ಸಾಗಿಸುವುದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವುದೇ ಅಂದರೆ ಚೆಕ್ ಪೋಸ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದೇವೆಂದು ರಾಜ್ಯ ಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಒಂದು ಅನಭವವನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ ಈ ಚೆಕ್ ಪೋಸ್ಟ್‌ಗಳ ಉಪಯೋಗ ಯಾರಿಗೆ ಇದೆ ಎಂದರೆ, ಮಾನವರು, ಪಶು ಪಕ್ಷಿಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಪೊಲೀಸರಿಗೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಚೆಕ್ ಪೋಸ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಕಿ ತಹಸೀಲ್ದಾರರಿಗೆ ಮತ್ತು ಲೋಕಲ್ ಅಧೀನರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಒಂದು ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಅವರು ಹೊರಗಡೆ ಹೋಗುವ ಅಹಾರ ಧಾನ್ಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೂ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಅಹಾರ ಧಾನ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧವು ಇತರ ಕೆಲಸಗಳನ್ನೂ ಸಹ ಅವರು ನಿರ್ವಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ವರ್ಷ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಅಹಾರ ಕೊರತೆ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಎಣಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಮುಂದೂಡುತ್ತಾರೆ.

ರೋಚನೆಯನ್ನು ಮಾಡದೆ ಹೋದರೆ ಮುಂದೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅಹಾರಧಾನ್ಯಗಳು ಜನರಿಗೆ ನ್ಯಾಯವಾದ ಬೆಲೆಗೆ ಸಿಕ್ಕುವಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಮಾಡಬೇಕು. ಒಂದು ವೇಳೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇಂಥ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡದೇ ಹೋದರೆ ಬೆಲೆಗಳು ಒಂದಕ್ಕೆ ಎರಡರಷ್ಟು ಮೂರರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತವೆ. ಈ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಜನಗಳು ಪ್ರತಿಭಟನೆಯನ್ನು ಸಹ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಅಹಾರದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸರಿಯಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಶಾಂತಿ-ಸುವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ನಿಷ್ಪಾದನನ್ನು ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಯಾರಾದರೂ ಜನರಿಗೆ ಅಹಾರವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಒದಗಿಸಿಕೊಡಿ ಎಂದು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದರೆ ಅಂಥವರನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಅರಸು ಮಾಡಿಸಿ ಜೈಲಿಗೆ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಈಗ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಚಿತ್ರ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸಂಶಯ ನನಗೆ ಬಂದಿದೆ. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಅಹಾರದ ಕೊರತೆ ಇದೆಯೋ ಅಂಥ ಕಡೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಬಂದು ಅಲ್ಲಿ ರತ್ನ ಮುಖದವನನ್ನು ಶಾಸಕರನ್ನು ಕಂಡು ಬಂದು ಮೀಟಿಂಗ್ ಮಾಡಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಜನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ವಿಚಾರ ವಿಮೆಯ ಮಾಡಿ ತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಇಂಥಾ ಪ್ರಸಂಗ ಬರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಜನಗಳು ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ಅಹಾರವನ್ನು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಗಾಗಿ ಅವರನ್ನು ಅರೆಸ್ಟ್ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭಗಳು ಅನೇಕವೆ. ನಾವು ಅನೇಕ ಸಾರಿ ರತ್ನ ಕೆರೆಗಳಲ್ಲಿ ನೋಡಿದ್ದೇವೆ, ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಕಳೆದ ಜನವರಿಯಲ್ಲಿ ನೋಡಿದೆ. ಇಂಥಾ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಜನಳಿಗೆ ಒಂದು ಸಕ್ಕೂರಟೆ ಆದರೂ ಇದನ್ನು ಎಂಬುದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗ ಸ್ವಲ್ಪ ದಿನಗಳ ಹಿಂದೆ ಒಂದು ಕಡೆ ಯಾರೋ ಬರುತ್ತಿ ನೋಡಲು ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ ನಡುವೆ ಯಾರೋ ಕೆಳಗೆ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡು ನಲ್ಲಿರುವ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಅಪಹರಣ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಳ್ಳತನಗಳು, ಸುರಂಗಗಳು, ದರೋಡೆಗಳು ಬಹಳವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತವೆ. ಇವೊತ್ತು ನಾವು ಹೊರಗಡೆ ಹೋದರೆ ಏನಾಗುತ್ತದೆಯೋ ಎನ್ನುವ ಹದರಿಕೆಯು ಬರುತ್ತದೆ. ಒರಿಸ್ಸೆ ಹೀಗಿರುವಾಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಶಾಂತಿ ಸುವ್ಯವಸ್ಥೆ ಸುಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅನೇಕರು ಇಂತಹಂಗೆ ಅಹಾಸಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರಿಯಾದ ತನಿಖೆಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ಪೊಲೀಸ್‌ಮಾನ್ ಎಷ್ಟುಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಕೇಳುವುದಾದರೆ, ಬೆಂಗಳೂರು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಮತ್ತು ನಗರ ಪ್ರದೇಶ, ಕುಂಬಗಿ-ವಾತ್ಸುರಾಯಚೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಹೊರತು ಇನ್ನು ಉಳಿದ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆ ಗಲಿಬಿಲಿ ಪಾನ ನಿರೋಧವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪಾನ ನಿರೋಧವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದುತ್ತಕ್ಕ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ಸಾಮಗ್ರಿ ಕಡಿಮೆ ಜನರು ಅಗಲಿ. ಕುಡಿಯುವವರ ಸಂಖ್ಯೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಈಗ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ, ಧಾರವಾಡ ಮುಂತಾದ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಳ್ಳ ಬಟ್ಟೆ ಸರಾಯನ್ನು ತೆಗೆಯುತ್ತಕ್ಕಂಥ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಾಗಿವೆ. ಈಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪಾನ ನಿರೋಧವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿರುವುದರಿಂದ ಎಕ್ಸೈಜ್ ಬಾಬಿನಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದ ಆದಾಯ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. ಮತ್ತೆ ಕಳ್ಳಬಟ್ಟೆ ಸರಾಯನ್ನು ಜನಗಳು ಕುಡಿದು ಆದರಿಂದ ಕಟ್ಟಿನ ಹಾಯಿಯುಂಟಾಗುತ್ತದೆ, ಎಲ್ಲ ಪಾನ ನಿರೋಧ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲವೋ ಅಲ್ಲಗೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಜನರು ಹೋಗಿ ಕುಡಿಯುತ್ತಾರೆ. ಇವೊತ್ತು ಸಾಯಂಕಾಲದ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಡ್ರೈ ವಿರಿಯಾಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ನೋಡಿದರೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಕುಡಿಯುವುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಪಾನ ನಿರೋಧ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಗಳ ಕಲ್ಯಾಣ ಸಾಧನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಯ ನಾನಾ ಯೋಜನೆಗಳು ಒರಣಾವಾಗಿ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಕಾರ್ಯಗತವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಮತ್ತೆ ಸಂಧಾರಣ ಕಾರ್ಯಕ್ಷೇತ್ರದ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಯು ಎಳೆತನ ಯೋಜನೆಗಳೊಳಗೆ ಸಮನ್ವಯ ಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಒಂದು ಉಚ್ಚಮಟ್ಟದ ಸಮನ್ವಯ ಸಮಿತಿಯು ರಚಿತವಾಗಿದೆ. ಈ ಸಮಿತಿಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕಿಗಳು ಅಧೀಕ್ಷಕರಿದ್ದಾರೆ, ಸರ್ಕಾರದ ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯವರು ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗದವರ ಕಲ್ಯಾಣ ಸಾಧನೆ ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಸಮಿತಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೆ-ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ನಾವು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರ ಇಂಟರ್ ಸಿನಿಯಾರಿಟಿ ಲೆವೆಲ್ 1956ರ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್ ಫೆನಲೈಜ್ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಇದರ ದೆಡೆಯಿಂದ ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಆಸಮಾಧಾನ ಮತ್ತು ಆತ್ಮವಿ

(ಶ್ರೀ ಸಿದ್ಧಯ್ಯ ಕಾವ್ಯಮಂಥನ)

ಯುಂಟಾಗಿದೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ, ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮತ್ತು ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯವರಿಂದ ಕೂಡಿದ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ನೇಮಿಸಿ ಅದರ ಮುಖಾಂತರ ಹಿಂದಿನ ಬಗೆ-ದವರ ಕ್ರಾಣವನ್ನು ಯಾವರೀತಿ ಸಾಧನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂಬ ನೆನಗಂತೂ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮತ್ತು ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ-ಗಳವರಿಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಕೆಲಸಗಳು ಇರುವಾಗ ಅವರಿಗೆ ಈ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಾರದು ಎಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಆದ್ದರಿಂದ ಯಾರಾದರೂ ಅನುಭವಶಾಲಿಗಳಾದರೆ ಹೊರಗತಿಯವರನ್ನು ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ನೇಮಿಸಿ ಅವರು ಕೊಡುವ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅವರ ಮುಖಾಂತರ ಈ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಸರಿ ಕೊಡುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಕೊನೆಯವಾಗಿ, ಸರ್ಕಾರದ ಆಡಳಿತದ ಬಗ್ಗೆ ನ್ನಲ್ಪ ಮಾತ್ರ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಒಂದೇ ಒಂದು ನಿರ್ಧಾರವನ್ನು ಕೊಡುವುದಾದರೆ, ಕೆಲವು ಘಟನೆಗಳನ್ನು ಅರ್ಜೆಂಟ್ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ "ಟುಡೇ" ಎಂದು ಬರೆದಿದ್ದರೆ ಆ ಘಟನೆ 8 ದಿವಸಗಳ ಮೇಲೆ ಈಚೆಗೆ ಬರುತ್ತದೆ ಇನ್ನು ಬಾಕಿ ಘಟನೆಗಳು ಇತ್ಯರ್ಥವಾಗಬೇಕಾದರೆ ಏಷ್ಯ ದಿವಸಗಳಾಗುತ್ತವೆಯೋ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾದರೆ "ಅರ್ಜೆಂಟ್" ಮತ್ತು "ಟುಡೇ" ಎಂದು ಬರೆದಿರತಕ್ಕ ಘಟನೆಗಳಿಗೆ ಯಾವ ತರಹ ಗೌರವ ಇದೆ ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಸರ್ಕಾರ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ನಾವು ತಿಳಿಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಉಚ್ಚ ಮಟ್ಟದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಕೃತ್ಯ ಕೆಳಗಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಆದರ್ಶವನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದರೆ ಅದನ್ನು ಅವರು ಸರಿಯಾಗಿ ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ವಿಸ್ತಾರವಾದ ಜಾಯಿಂಟ್ ಡೈರೆಕ್ಟರಿವರು ಡಿಸೆಂಬರ್ 31ನೇ ತಾರೀಖು ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮ ಕೃತ್ಯಗಳಿಗೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದರು. ಅವರು ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಸಬಾರ್ಡಿನೇಟ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕೆಲಸಮಾಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಇವೊತ್ತು ವಿಸ್ತಾರವಾದ ಜಾಯಿಂಟ್ ಡೈರೆಕ್ಟರಿವರು ಕಂಡರೆ ವತ್ತೂ ಬಿರಿಗೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂಥಾ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿದೆ. ಇದನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಬೇಕಾದ ಸತ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದು. ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಇರತಕ್ಕವರಿಗೆ ಘಟನೆ ಹಾಕುವುದಾಗಲಿ, ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ವಿಧಿಸುವುದಾಗಲಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲದೇಯಿದ್ದರೆ ಇನ್ನೂ ವಿಳಂಬಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿ ಜನಗಳಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನು ಈ ವಿಷಯಾತಮ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಡ್ಡಾಯ ಶಿಕ್ಷಾವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರಿಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಕಡ್ಡಾಯ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನೇನೋ ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕಟ್ಟಡವಿಲ್ಲ. ಉಪಾಧ್ಯಾಯರಿಂತೂ ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನೂ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಹಾಗೆ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ಸ್ಕೂಲಿನಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಮದಾಹ್ನದ ಉಪಹಾರವನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕ ಒಂದು ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆದಿದೆಯೇ ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಸ್ಕೂಲಿನಲ್ಲಿ ಆಯಾ ಊರಿನ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯು ಡೈರ್ವಿಸ್ ಅವರನ್ನೋ ಅಥವಾ ತಾರ್ಲೋ ಬೋರ್ಡ್ ಪ್ರಸಿಡೆಂಟರನ್ನೋ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಒಂದು ಅವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ "ವಿಡ್ ಡೇಮೋಲಿಷನ್" ಉಪಾಖ್ಯಾನವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆ ಮೇಲೆ ಅದು ಹಾಗೆಯೇ ನಿಂತು ಹೋಗುತ್ತದೆ ಎಲ್ಲವಾದರೂ ಅದು ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆದಿದೆಯೇ ಎಂದು ನಾನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಸ್ಕೂಲುಗಳಿಗೆ ವ್ಯಕ್ತ ಮದ್ಯಾಹ್ನದ ಉಪಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದ ಹಾಲಿನ ಪುಡಿ, ದಾಲ್ಚಿ, ಇವುಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗಾದರೆ ಯಾವುದೇತಾನೆ ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತದೆ? ಈ ವಿಡ್ ಡೇಮೋಲಿಷನ್ ಸರ್ಕಾರದವರು ಬರ್ಚಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಹಣವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾತ್ರ ಸ್ಕೂಲಿಗೆ ಹಚ್ಚಿನ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ವಿಷಯಾತಮ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರೈಮರಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಂದ ಹಿಡಿದು ಹೈಸ್ಕೂಲಿನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳವರೆಗೂ ಕೂಡ ಏನೊಂದು ಪ್ರಗತಿ ಸಾಧನೆಯಾಗಿ ಬೇಕಾಗಬೇಕು ಎಂದು ಸಾಧನೆಯಾಗಲಿ ಅದು ಸುಮಾರು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯಲಿ. ಈ ವರ್ಷ ರಾಜ್ಯ ಪಾಠಶಾಲೆ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಭಾಷಣ ಬಹಳ ಸಮಯಾಗಿದೆ, ನೀಡಬೇಕಾದರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸು ಹಾಗೆ ಸುತ್ತಲಿ.

11-30 A.M.

Sri R. S. HEGDE (Honnavar).—Mr. Speaker, while wholeheartedly supporting the Government, I must say that opposition is unkind and blind to some of the outstanding achievements of the Government. The report clearly and precisely defines the responsibility of the Government and the report of the Governor is silent about some of the contraversial points like Goa on which the Central Government has given a clear indication and also Sir, the report is silent on the arrest of certain Communist members under the Defence of India Rules.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ರಿಪೋರ್ಟ್ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ; ಭಾಷಣ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಡವೆ ?

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—Adress is a different thing and Report is a different thing. I raise a point of Order, Hon'ble Deputy Speaker, Sir, as to whether this is an Address to the Legislature or a Report of the Governor. If it is a Report, we are not permitted to discuss this Report. Therefore, I want a Ruling whether it is an Address or a Report.

MR. DEPUTY SPEAKER.—It is clear that it is an Address only. I think Sri Hegde meant that the Government have inserted something like a Report in the Address. This is an Address only.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ವಿ. ಗೌಡ (ಪಾಳ್ಯ).—ನಾವು ಈ ಭಾಷಾ ವರದಿ ಇದ್ದ ಹಾಗೆ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಡಿ. ಹಾಗೆ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷವನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ಸಮರ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನಿಮಗೆ ಅಭಾತವಿಲ್ಲ ?

Sri R. S. HEGDE — The most important attack on this Address is on the food front. The food front has to be gauged from 3 different perspectives. It has to be a long range policy and it cannot be a policy temporarily to meet with a particular situation. In my submission, Sir, as far as food front is concerned, we have to see from two points of view. (1) What shall be our long range Policy and what should be the method by which the policy is to be implemented. As far as the food situation is concerned, we have to defend to a certain extent on export. (2) We have to exploit the internal resources. What is the way of exploiting the internal resources and what is the way of getting ample food from foreign countries. It must be understood Sir, very clearly, the Government cannot change the situation overnight. Whether we like it or not, it has to be improved by these two considerations (1) getting resources from outside (2) and exploiting of the internal resources. In this context, I would like to say that Mysore is situated in between the two deficit States --Kerala and Maharashtra. Unless the export of food from Mysore is checked and checked very seriously and severely, I am quite sure a lot of food will be going to the two deficit States namely Kerala and Maharashtra and the address very clearly points out that checkpoints should be increased on the State borders with a view to arrest the export of food supplies from Mysore. What is the method of exploiting the internal resources. As far the exploitation I submit Sir, that we have to intensify the cultivation. In the intensification of cultivation, have to make certain suggestions (1) we have got various Blocks and all the Blocks are preparing the agricultural production

(SRI R. S. HEGDE)

plans. The agricultural production plan is given effect to by the various Extension Officers. As our prime Minister pointed out, we have got less actual workers but more Supervisors. We have got Gramsevakas, who go over house to house and carry on collecting the data and over the Gramsevakas there are Extension Officers and B. D. Os, Assistant Commissioners District Agricultural Officers and Assistant Registrars who are supposed to supervise. Therefore, in the process of intensification of cultivation it is inevitable we have to create more actual workers. The Panchayat Secretary and the Secretary of the Co-operative Society must assist and assist very effectively the Gramsevakas in the preparation and implementation of the Plan. If these Panchayat production Plans are properly given effect to, I am quite sure there will be very possibility of increasing the food production. If every member of the Constituency helps to make this a success, I am quite sure, we shall be able to bring some relief as far as possible in this critical situation. Secondly, the demonstration plots also should be increased. The present demonstration plots are situated at a distance of 1 to 2 furlongs from the village. It is not possible for the progressive agriculturists to have a proper knowledge of the modern methods of cultivation. Demonstration plots are meant to qualify and teach the cultivators to understand the modern methods of cultivation. Instead of having a few plots, it is absolutely necessary, that these demonstration plots are increased to a great extent so that the ryots will be more benefitted. The Plots should be in the easy vicinity of the progressive cultivator. As far as external resources were concerned, it is always uncertain, that unless we stand on our legs, I am quite sure, time will come when nobody will help us. As far as the critical situation is concerned it is not so easy of solution as as the opposition members think. We all know that there was a Port strike in Bombay and Madras, and Porters refused to lift the goods that were allotted to Mysore with the result the food situation had become of critical and therefore we found all blames on the Government. In spite of best efforts of the Government, the situation was beyond control as they had to depend upon external resources. There was a talk about the Plan target and that the Plan target was not reached. It is very important to know that India is subjected to vagouries of nature. We go on increasing the area under cultivation by way of irrigation, by way of assured supply, but the area is subjected to the vagouries of nature. There was dearth of rainfall and on account of this, it was possible that the Plan target could not be reached. So, Sir, it is no use blaming the Government, because.....

SRI C. J. MUCKANNA PPA (Sira).—Which Government?

SRI R. S. HEGDE.—Any Government in power. If the Opposition members, instead of making a big row, try to help and try to make certain concrete suggestions to the Government, we will be able to do better. Platform lectures cannot solve the problem. The Opposition members instead of stating that the Ministers should resign, if they

come forward with concrete suggestions, something can be done. Efficiency cannot be the monopoly of any person. It cannot be the monopoly of the Opposition members. It is the people who have voted us to power and we are not here to please the Opposition members. We are here to please the people. Sir, in a democracy, all of us are representatives. What is the meaning of representation? Take for example, the Leader of the Opposition was elected in his home constituency and he is elected by a majority. If in a democracy a person who gets more votes represents his constituency, why not a party with a majority? It is a hard fact. What I say is, as far as democracy is concerned, it is a rule of the majority. If that principle is accepted by an individual, that principle has to be accepted in favour of a party. It is this party, the Congress Party, which is in majority, and it is this Congress Party which represents the consensus of the State. If an individual can represent, why not a party? Therefore, the opposition members have no basis in asking the Ministers to resign and go away. What is their contribution to the situation? As far as the solution of the food problem is concerned, what is their contribution? The Government is wedded to a particular policy. What is your policy? You have not initiated your policy. You simply ask the Government to vacate the office. We are not going to vacate the office. Merely asking the Ministry to resign, etc., will be absolutely of no avail. It will appeal to the gallery only and not to the party in power.

SRI H. R. KESHAVAMURTHY (Gandasi).—On a point of Order, Sir ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಜಿ.ಪಿ. ಸಾಹೇಬರು ಸ್ವಲ್ಪ ಚೈನಾದ ಪಾಲಿಸಿ ಮತ್ತು ಇತರ ರಾಜ್ಯದ ಪಾಲಿಸಿಯನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದು ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆಗ ಈ ಇಲ್ಲಿ ವಾತನಾದುತ್ತಿರುವ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ತಮಗೆ ತೋರಿವಂತೆ ಬಾಯಿಗೆ ಬಂದ ಹಾಗೆ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಮಾಡಬಾರದು. ಇದಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯ ಸಭಾ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬಾರದು.

MR. DEPUTY SPEAKER.—There is no point of Order.

SRI R. S. HEGDE.—Now, I will submit what are the outstanding achievements of the Government. The Sharavathi Project, which is one of the biggest projects in the whole of Asia, is going to give us more power to quicken the pace of agriculture and also to quicken the pace of industry. As far as education is concerned, the achievement is so great whatever the Opposition might say. Is there any other State where the children of a person whose income is less than Rs. 2,400 are given free education? It is this State which has given that privilege and the children of those persons whose income is less than Rs. 2,400 per annum are getting that facility. There may be certain honest mistakes and those honest mistakes cannot be magnified. The Opposition simply say: "you must vacate the office". They are asking for a judicial enquiry in regard to Sharavathi. Don't think that the party in power is afraid of a judicial enquiry. Therefore, the cry for a judicial enquiry is not so cheap. If there is an honest mistake committed by the Government in power and if a judicial enquiry is asked, it will reduce the official morale; no officer will be prepared to serve our State. On account of

(SRI R. S. HEGDE)

political atmosphere, no good officer is prepared to work in our State because for every small thing the Opposition says that there must be a judicial enquiry.

As far as corruption is concerned, it is absolutely no use blaming the Ministry or the officers. It is not a one-way traffic. There is the giver and the receiver. If all the two hundred thousand people of Mysore take an oath to-day that they will not give even a single pie to get their work done, I am sure there will be absolutely no corruption at all.

It is the corrupt people that make officers corrupt. There is no use blaming or creating a big row saying that officials are corrupt. It is the corrupt people that make the officers corrupt and if all the people of the State take a unanimous decision and even the Opposition members advise the people not to become corrupt, I am sure, Sir, there will be absolutely no corruption at all. So, let it not be understood that corruption is going to be one way traffic. Let the giver also be advised: let the giver be cautious. The giver has got certain responsibility. If the people act up to their responsibility, I am quite clear in my mind there will be absolutely no corruption. Then there will be no need for Sadachar Committee or Anti-corruption Department. Taking into consideration all these aspects, I am sure the Address presented by the Governor merits hearty thanks of this House.

Sri V. S. PATIL (Belgaum I).—Sir, I must thank you for giving me this opportunity to say a few words on the resolution that is tabled for giving thanks to His Excellency the Governor. The usual convention of a Parliamentary democracy is that the Governor as the Head of the State or the President as the Head of the Nation places before the Joint Session of the Legislature, the policies of the Government to be followed in the coming year. In this speech delivered by His Excellency, we on this side i.e., the Opposition has not found a single policy statement in all these pages, i.e., 28 pages of his speech. His Excellency has enumerated certain achievements made by the Government but there is absolutely no statement of policy as such in the whole of it. I fail to understand, Sir, as to whether this Government knows anything about this particular convention that through the mouth of the Head of the State, it is only the policy statements that are to be placed before the House. I am saying this in the last six years and consequently the Hon'ble Members who speak for or against the resolution do not stick up to any policies, but they divert their attention to their local matters, some grievances, etc. So, a distinction between the Budget speech and the policy statement made by the Governor is practically not known to our House. I am bringing this to the notice of this House for the last six or seven years, but I feel there is absolutely no change or no improvement in the treatment of this particular subject. I must thank Mr. Jatti when he interrupted one of his own Members and said that it is the policy which is to be discussed in this matter and not the details

or grievances of anybody's constituency or district. But the same thing is to be applied to the statement or Address presented by His Excellency. Is there any statement of policy in this? I do not know whether Mr. Jatti has gone through this particular booklet. Sir, regarding the subject matters that have been referred to in this address, the most important and which is most vital at the present stage is the food situation. The Hon'ble Member who moved this resolution has appealed to this side especially not to take up the food crisis as a party question. It should be a question to be solved by all sitting together. That is his view. Nobody will dispute it provide the Government in power is ready and willing to co-operate with the other side, i.e., the Opposition and the people concerned. But what is the experience? What we are looking? What we are finding about the behaviour of the present persons in authority? Sir, during the last whole year, the Opposition not only in this House but the Opposition in Parliament, the opposition in other State Legislatures are pointing out vehemently that the food situation will become critical unless the Government comes forward with a strong hand to crush down blackmarket and hoarding and profiteering by the wholesale traders. What Government have done? They have done absolutely nothing. On the contrary, they have helped these hoarders, blackmarketeers and these wholesale traders. Sir, it is surprising that the Hon'ble Chief Minister has made a statement to the Press that several people were given permits to bring foodgrains from Avadi which was released for consumption in the State, but unfortunately the traders or the persons who were carrying or bringing foodgrains from Avadi did not reach Bangalore at all; foodgrains disappeared on the way. This is a statement made by the Head of the Government and no steps were taken at all. Does it mean that the foodgrains, several hundred truck-loads disappeared on the way and the Government is unable to do anything? This is very strange indeed! It is not only strange, I feel that the persons who are occupying the treasury benches are the partners in these spoils and they are the main persons who have taken shares in the spoils of these black-marketeers.

12.00 Noon

AN HON'BLE MEMBER.—Not all.

Sri V. S. PATIL.—I must say so because it is a joint adventure—it is joint responsibility and that is why I am saying that the whole Cabinet is responsible for the misuse of this power. I do not think, Sir, that the traders would have dared to misappropriate or make these profits out of the permits unless they are sharing the profits or spoils with the Cabinet Ministers. It is an impossibility for any person to do it unless there is support from the authorities concerned. One instance I will tell you, Sir, in my place a single godown was searched, not at the instance of this Government. It appears there was an intimation from the Centre that he is a black-marketeer and hoarder. He possessed not less than 4—5 lakhs worth of

(SRI V. S. PATIL)

foodgrains. What was turned out by the search? The officers concerned squeezed out Rs. 65,000 from that man and the wheat, the American wheat which was stored in his godown was turned into flour, because flour is not prohibited. If the quantity of wheat was mentioned in the document, then several officers would have come into trouble. In order to avoid it, instead of writing it as wheat, they have written it as flour. That is the way in which our Government is being run, and nobody is there to question that. That is the reason why the prices of foodgrains are raising day by day. This is a season when agricultural prices and prices of food grains would touch the lowest level possible. But surprisingly, they are raising day by day. One Kil of Jowar last year had cost 36-37 nP. Now it costs more than 100 nP. This is the way in which the prices of foodgrains have risen and the Government is taking absolutely no steps. On the contrary Government is helping the blackmarketeers and hoarders, at the cost of the consumer. What Government have done? Is there any assurance in the whole of this speech that the consumer will get his food grains at a reasonable cost? Is there anything? Is there any policy of the Government to see that the Cultivator or the producer will get an adequate price for his produce? Is there anything to show that the consumer—hard-hit consumer will get it at a reasonable price? There is absolutely nothing! We are just wandering in wilderness. There is absolutely no light at all,—simply darkness! and in this darkness, the ruling Party is making profits they are making bay in this sun shine!

AN HON'BLE. MEMBER.—Like NERO.

Sri V. S. PATIL.—It is worse than NERO. NERO burnt Rome once, whereas these fellows are burning us every day and night. Nero burnt Rome in order to rebuild it only. What the Congress is doing for the last 17 years? They have created black-marketeers, created cheats, swindlers and nothing else. Honesty has absolutely no place in this country now. I charge this Congress Party for inviting Yellow Rule. It is not the Leftists, but it is the policy of the Congress that is inviting others to come and rule us.

Sr SANJEEVANATH AIKALA.—Shall I say, they have created Master Ministers!

Sri V. S. PATIL.—Sir, it is a very sad thing. We have to say this regarding our own brothers and who are our flesh and blood. It has become impossible and that is why in one of my amendments I have said that the salaries of Ministers should be increased. Because there is one idea. Unless you pay a man substantially, you cannot expect him to be honest. That is why I say that a pay of Rs. 900 is not sufficient for any Minister to maintain himself. It is merely a disguise to earn more. That is why I should like to make a suggestion that the pay of these Ministers may be increased to Rs. 2,500 per month.

AN HON'BLE MEMBER.—What about Members?

Sri V. S. PATIL.—And there must be some assurance that even after their termination from the Office, there is some pecuniary help in order to see that their minds are not diverted to the illegal means or methods. Similarly Sir, I say—even if the Members on the Opposition are excluded, I do not mind—the Hon'ble Members of the Congress Party, their pay and allowances, the pay and allowances of the Congress MLA and MLCs should be increased, as that will be a damper. Let them stand on their own legs so far as maintenance is concerned.

In Bombay for example I may say Sir, in Bombay, they have raised the emoluments from Rs. 250 to Rs. 400.

Sri B. D. JATTI.—Of only the Congress Legislators?

Sri V. S. PATIL.—No, for all. But here we are ready to give up that much to the Congress.

Sri B. D. JATTI.—Good people!

Sri V. S. PATIL.—We are satisfied with what we are getting now. In order to curb tendencies towards corruption, at least that much should be given to the Congress people. Because I know that within this Rs. 200 it is impossible for any man to maintain himself. And similarly the pay and emoluments of the Government servants must also be increased. The prices have gone up not twice, but more than three times. Is it possible for any Government servant to maintain himself and family within the pay and allowances that were paid to them when the prices were one-third of this? That is why I suggest, even if there be lesser number of servants, that will not harm much. It is better than having a good number of persons under-fed and half-fed. This sort of a thing is creating an atmosphere for corruption. That is why I say to have efficient and good administration free from corruption, the emoluments of the Government servants must be increased. There is no alternative to that at all.

I would like to refer to one or two sentences of His Excellency's Address on page 3. He says "In our State an unusually late monsoon led to serious scarcity conditions in many areas of the State and towards the end of the year, the food situation became critical." According to His Excellency the food situation became critical because of untimely rains, and not because of blackmarketeers, hoarders and others. Is this a correct appreciation of the facts of the situation in the country? His Excellency continues: "I am, however, glad to say that the position has since improved and we are now looking forward, though not to an year of plenty, at least to a normal year." I must say, Sir, this is absurd and hypocritical. It is misguing the people. It is misguing this House to say that we are looking forward "at least to a normal year". To say normal year, it is absurd. What is a normal year? When the prices go down to the level of last year, you can call it a normal year. If there are any attempts of the Government to bring down prices, you can say a normal year. But, Government is not only not bringing down the prices, but is also encouraging an increase in prices. What have Government done and what steps have they taken to bring down the prices? His Excellency says further down on page 3: "In order to

(Sri V. S. Patil)

build up a buffer stock of rice, Government have issued an order directing that 50 per cent of the rice or its equivalent in paddy, milled in any sheller or combined huller-cum-sheller type of mills shall be sold to the State." What about the other 50 per cent? Why should Government fight shy to take up the whole of the foodgrains trade in their hands? Maharashtra have decided to take it. Why not Mysore?

AN HON'BLE MEMBER.—Here they want money for election work.

Sri V. S. PATIL.—Even if it is for election expenses I do not mind. But in the name of it, if it goes into private pockets, what should be done? If it is for a party, somebody may excuse. But if it is utilised for personal profit, how should this be rectified? It is harmful not only to the party, but to the nation itself. That is why I should like to suggest that the wholesale foodgrains trade must be taken over by the Government completely. Otherwise, all these chaotic conditions will persist. That is why we on the other side are pressing the Government to take up this trade.

Sri B. D. JATTI.—If your suggestion is that the whole of the foodgrains trade should be taken over by the Government, i.e., nationalisation of the whole thing, can it be done by one State?

Sri V. S. PATIL.—In Maharashtra, they have resorted to the policy of purchase by State. All the foodgrains including jawar rice, etc., are to be purchased by the State. Why should this Government fight shy? That is my question. Why should you purchase only fifty per cent? Why not you purchase all the rice or paddy that is to be sold by the cultivators or by the merchants? It should be sold to the Government and not to anybody else.

Sri B. D. JATTI.—That means there will be no free trade. If that is to be done, unless the Government of India accepts such a policy, Maharashtra alone cannot do it.

Sri V. S. PATIL.—The thing is, the Hon'ble Minister points out the responsibility to the Centre and the Centre throws the burden on the State. For the last whole year, this is going on. The Centre throws the blame upon the States, because, it says that the States are not co-operating with them. That is why the food policy has been a failure. The States say that the policy has to be determined by the Centre and therefore they cannot do anything in the matter. So they want this child, practically unwanted child by both the Centre and the States as well, to be taken over by the other; and the child is being tossed back from Delhi, to States capitals.

Sri S. GOPAL GOWDA.—This unwanted child will be placed on the lap of Mr. T. A. Pai.

[Laughter]

Sri V. S. PATIL.—And the Foodgrains Corporation has been created as a foster mother for this unwanted child. But I do not know whether

it will be a success—unless the Government takes up the wholesale trade completely within their hands. If they want to foster or protect the blackmarketeers in foodgrains in order to get some share in the spoils either for the party or for the individual, there is no hope of any improvement at all. That is why I should like to suggest that the food policy must be changed completely. Otherwise, there is no hope for our country to survive.

Then there is another thing which is referred to in this Address, that checkpoints have been established to see that foodgrains should not go out of the State. But in fact these checkpoints have become cheat posts practically. I will give you an instance. We had a meeting of the Food Advisory Committee on foodgrains in our district. Our Deputy Commissioner told us that he had issued instructions to the police not to allow a single foodgrain to go out of the City of Belgaum. In the evening I went into the Bazaar and asked a few merchants that in view of the orders issued by the Deputy Commissioner, what would be their position. The merchants just laughed. They said that it simply costs something more and that will be borne by the consumer. The police will take one rupee per bag or Rs. 100 per truck load of bags and that they will easily move out the stocks to any place they like. This is the way in which the administration is being run and the checkpoints are nothing less or more than what I have just now stated.

Government must be honest. Persons who are in authority must be honest. Otherwise, there is no salvation at all. I will not like to go in detail into the Address. There are several things which we may discuss at the time of the Budget. I feel that foodgrains can be increased by giving incentive prices to the producer. The policy of giving foodgrains to the consumer at reasonable prices must be followed by the Government. Otherwise, there is no source of solace to the country at all.

ಶ್ರೀ ಸಂಜೀವನಾಥ ಏಕಕ. — ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ನಾನು ಈ ಗವರ್ನರ್ ಭಾಷಣಕ್ಕೆ ಯಾವ ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೇನೆಯೋ ಅವುಗಳ ಕುರಿತು ಮಾತನಾಡಬೇಕೆಂದು ಇದ್ದೇನೆ. ನಾನು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಪ್ರಥಮದಲ್ಲೇ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ, ನಮ್ಮ ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಂದಿಸಿ ದಂತಕ ಕಮ್ಯೂನಿಸ್ಟ್ ಸದಸ್ಯರ ಬಗ್ಗೆ ಗವರ್ನರ್ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಇಲ್ಲದ್ದು ಬಹಳ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಗಿದೆ. ನಾಗರಿಕ ಹಕ್ಕುಗಳಿಗೆ ಹೋರಾಡುವ ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯ ಕಾರಣಗಳನ್ನೂ ಹೇಳದೆ ಅಥವಾ ಬಲವಾದ ಪುರಾವೆ ಇಲ್ಲದೆ ಇವತ್ತು ಒಂದು ಪಕ್ಷದ ಜನರನ್ನು ಬಂಧಿಸಿದ್ದು ಬಹಳ ತಪ್ಪು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಅಂತಹ ಪುರಾವೆಗಳು ಅಥವಾ ಕಾರಣಗಳು ಇದ್ದಿದ್ದೇ ಆಗಿದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಆ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸುವಂತಹದ್ದು ಸರ್ಕಾರದ ಕರ್ತವ್ಯ ವಾಗಿತ್ತು. ಆ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಏಕೆಂದರೆ ಪಡಿಸಿ ಅವರನ್ನು ಬಂಧಿಸಿದ್ದು ನಮ್ಮ ನಾಗರಿಕ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಕಸಿದುಕೊಂಡಂತಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅಮೊ ಅಲ್ಲದೆ ಈ ಶಾಸನ ಸಭೆಯ ಇಬ್ಬರು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಡಿಫೆನ್ಸ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾ ಆಕ್ಟ್ ಪ್ರಕಾರ ಬಂಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರವು ಸುಸ್ಥಿರವಾದ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ಇಲ್ಲವೇ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಎರಡನೆಯದಾಗಿ, ನಮ್ಮ ಅನೇಕ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡಿದ ಹಾಗೆ ಜನರ ಹೊಟ್ಟೆಯ ಹಸಿವಿನ ಕುರಿತು ಮಾತನಾಡಬೇಕೆಂದು ಇದ್ದೇನೆ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ, ಸಮರ್ಥ, ಏಕ ರೀತಿಯ ಫೋರಸ್ ಇಲ್ಲ ಆಹಾರದ ವಿತರಣೆ ಸರ್ಕಾರ ತನ್ನ ಬಲಹೀನತೆಯನ್ನು ತೋರಿಸಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಾಡಿದ ಭಾಷಣ, ಹೇಳಿದ ಪ್ರಕಟಣೆಗಳಿಂದ ಜನರ ಹಸಿವು ಹಿಂಗುವಂತಹದು ಇದ್ದರೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಭಾಷಣ, ಪ್ರಕಟಣೆಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಾಡಿದ್ದರೂ

(ಶ್ರೀ ಸಂಜೀವನಾಥ ಐಕಳ)

ಅದರ ಜನರ ಹಸಿವು ಭಾಷಣ, ಪ್ರಕಟಣೆಗಳಿಂದ ಹಿಂಗುವುದಿಲ್ಲ ಜನರಿಗೆ ಒಂದು ಹಿಡಿ ಅಕ್ಕಿ, ಒಂದು ಹಿಡಿ ಜೋಳ, ಒಂದು ಹಿಡಿ ರಾಗಿ ಬೇಕು, ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಭಾಷಣವಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ರೆವಿನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹಾಗೂ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೋದರೆಲ್ಲಾ, ಕುಳಿತರೆಲ್ಲಾ ಕೆಲವು ಕಡೆ ನಿದ್ರೆಯಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಭಾಷಣಗಳನ್ನು, ಪ್ರಕಟಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಜನರಿಗೆ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಆಹಾರ ಸಂಗ್ರಹ ಇದೆ, ಜನರು ಕಳವಳ ಪಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ನಮ್ಮ ರೆವಿನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೋದರೆಲ್ಲಾ ಹೇಳುವಂತಹದು ಏನೆಂದರೆ "There is more of scare than scarcity" ಹೋದರೆಲ್ಲಾ ಹೇಳುವಂತಹದು ಅವರು ಇದು ಒಂದೇ. ಅದು ಎಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ಸುಳ್ಳು, ಎಂಬುದನ್ನು ಜನರು ತೋರಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಅನೇಕ ಕಡೆ ತಿರುಗಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಅಕ್ಕಿಯ ಅಭಾವ ದಿಂದ ಅಲ್ಲವೆ ಜನರು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದರು ಎಂದರೆ :

“ ಎದ್ದಿತ್ತು ಎರಲ್ಲೂ ಅನ್ನಕ್ಕಾಗಿ ಹಾಹಾಕಾರ
ಜನರಲ್ಲ ಅಂದರು ಸತ್ತಿತ್ತೆ ಈ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರ
ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಾಡುವರು ದರಬಾರ
ಹೇರುವರು ಜನರ ಮೇಲೆ ಕುಬಾರ
ಇವರಿಂದ ನಮ್ಮನ್ನೆಲ್ಲ ಸಲಹೋ
ಕೂಡಲ ಸಂಗಮದೇವ ”

ಆಹಾರದ ಅಭಾವದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಿಂದ ನಮ್ಮೆಲ್ಲ ಅನೇಕ ಜನರಿಂದ ಬರುವಂತಹ ಕೂಗು ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ನಿಯಮ ಬದ್ಧವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೇ ಇದ್ದುದರಿಂದ ಇಂತಹ ಒಂದು ಭಯಂಕರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಒಂದಿ ದ್ದೇವೆ ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿಯುತ್ತೇನೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲೂ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಅವರಿಗೆ ಮನಬಂದಂತೆ ಅವರಿಗೆ ತೋಚಿದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ದೋರಣೆಯನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸುತ್ತಾರೆ ದಿನಕ್ಕೆ ಒಂದು ರೀತಿ—ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಒಂದು ಕಾಸೂನು, ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಇನ್ನೊಂದು, ಸಾಯಂಕಾಲ ಮಗ ದೊಂದು ಕಾಸೂನು. ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಧಾನ್ಯ ಸಾಗಾಟಕ್ಕೆ ನಿರ್ಬಂಧ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ; ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಅವರ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೇ ಧಾನ್ಯ ಸಾಗಿಸುತ್ತಾ ಇದ್ದವರನ್ನು ಹಿಡಿದು ಹಾಕುವುದು.— ಸಾಯಂಕಾಲ ಸಾಗಾಟ ಮಾಡಿದ ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು ಹಿಡಿದು ಹಾಕುವುದು ; ಒಮ್ಮೆ ಸೊಸೈಟಿಗಳೇ ಎಲ್ಲಾ ಅಕ್ಕಿ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವುದು ; ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಮಾರ್ಚೆಂಟ್ಸ್ ಪೂರ್ ಅಂತ ಹೇಳಿ ಅವರ ಮೂಲಕ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡಿಸುವುದು. ಕ್ರಯ ನಿರ್ಣಯಿಸಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಒಮ್ಮೆ—ನಗದಿ ಬೆರೆ ಇಲ್ಲ ಬುಪ್ಪಿ ಬಂದ ಹಾಗೆ ಮಾರಾಟವಾಗಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಒಮ್ಮೆ ; ಈ ರೀತಿ ಪ್ರಕೃಬ್ಧ ವಾತಾವರಣ ನಮ್ಮ ಎಲ್ಲಾ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಏಕೆ ಹೀಗೆ ಆಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲವೇ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ಕೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಜನರ ಆಹಾರದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಭಯಂಕರವಾದ ಪ್ರಶ್ನೆ, ಇದರ ಮುಂದೆ ಯಾವ ಸರ್ಕಾರವೂ ಉಳಿಯಲಾರದು. ಫ್ರಾನ್ಸ್ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕ್ರಾಂತಿಯಾದಾಗ ಅಲ್ಲಿಯ ರಾಣಿ ರೊಟ್ಟಿ ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ಕೇಕ್ ತಿನ್ನಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದಾಗ ಅಲ್ಲಿನ ಸರ್ಕಾರ ಉರುಳಿತು. ಅನ್ನ ಕೂಡಿ ಎಂದು ಜನ ಕೇಳಿದರೆ ಹಾಲು, ಬೆಣ್ಣೆ, ಮೊಸರು ಕೇಕ್ ತಿನ್ನ ಎಂದು ತಾವು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ನಿಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಉಳಿಯುತ್ತದೆಯೇ ಎಂದು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಬರುವ ವಾರದಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಳದ ಮೇಲೆ ಅವಿಶ್ವಾಸ ಠರಾವು ಬರುತ್ತದೆ ; ಆಗ ಜನರಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿ ಅತ್ಯಪ್ಪಿ, ಅಸಮಾಧಾನ, ಅಶಾಂತಿ ನೆರೆಗೊಂಡಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಮಗೆ ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ ಆಗ, ನನಗೆ ಧೈರ್ಯ ಇವೆ, ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮಾತನ್ನು ಒಪ್ಪಿ ಖಂಡಿತ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಪದಚ್ಯುತಿ ಮಾಡುವ ಸಂದರ್ಭ ಬರುತ್ತದೆ.—ನಿಮ್ಮೆಲ್ಲ ಬಹುಮತ ಇರಬಹುದು. ನಮ್ಮ ಠರಾವು ನಿಲ್ಲಲಿಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ತಾವು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿರಬಹುದು ; ಆದರೆ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ದೇಶಾದ್ಯಂತ ಇರತಕ್ಕ ಗಂಭೀರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಯನ್ನು ಆರೋಪಿಸಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ತಮ್ಮ ಮುಂದಿನ ಫೋರಣೆಯನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಒಂದು ನೂತನೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಬೆಂಗಳೂರು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಅದರ ಫಲಿತಾಂಶ ನೋಡಿದರೆ ನಿಮ್ಮ ಫೋರಣೆ, ನಿಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಏನಿದೆ ಅದಕ್ಕೆ ಜನರ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಇಲ್ಲ, ನಿಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಇಲ್ಲಿನ

ಜನರು ತೋರಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿಯ ಜನರು ನಾಗರಿಕರು, ನುಸಂಸ್ಕೃತರು, ವಿದ್ಯಾವಂತರು, ತಿಳಿದವರು, ಜ್ಞಾನವಂತರು, ಇಂತಹವರು ಹೇಳಿರುವುದು ಕೇವಲ ಒಂದು ಪಾರ್ಶ್ವ ಭಾವನೆಯಿಂದ ಅಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಿಮ್ಮ ಪಕ್ಷದವರೂ ಕೂಡ, ಮುಂದಿನ ವಾರದಲ್ಲಿ ಬರುವ ಅವಶ್ಯಾಪನ ಠರಾಪಿನ ಮೇಲೆ ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಸೇರಿ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಉರುಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಪಣಿಂಬೂರು ಬಂದರಿನ ವಿಷಯ. ಈ ಬಂದರಿನ ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದರಿ 1964ನೇ ವಾರ್ಷಿಕವಲ್ಲ; ಸುಮಾರು 10 ತಿಂಗಳು ಆಯಿತು ಇನ್ನೂ ಅಲ್ಲಿ ಯಾವ ಕೆಲಸವೂ ಆಗಿಲ್ಲ, ಈಗಿನ ನಮ್ಮ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಆ ದಿವಸ ಬಂದು ಕೇವಲ ಐದು ಬಾಂಡ್ಲಿ ಮರಳು ತೆಗೆದು ಹಾಕಿದ್ದು ಎಷ್ಟೋ ಅಷ್ಟೇ ಹೊರತು ಬೇರೆ ಯಾವ ಕೆಲಸವೂ ಆಗಿಲ್ಲ. ರಾಜ್ಯ ಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ಪ್ರಸ್ತಾಪವೂ ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವುದು ಬಹಳ ಶೋಚನೀಯವಾಗಿದೆ.

12-30 P.M.

ಪಣಿಂಬೂರು ಬಂದರು ನಿವೇಶನಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚುಕಡಿಮೆ 1,207 ಎಕರೆ ಜಮೀನು ಸರ್ಕಾರದ ಸ್ವಾಧೀನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಫಲಿತಾಂಶವೇನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಜಮೀನು ಕಳೆದು ಕೊಂಡವರಿಗೆ ಪುನಃನಿವೇಶನದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಯೋಗ್ಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆಗಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಅನೇಕ ಮನವಿಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದರೂ ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರ ಆ ಬಗ್ಗೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳದೆ ಇರುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಬಹಳ ಬೇಸರ ಪಡುತ್ತೇನೆ. ಕಳೆದ ಡಿಸೆಂಬರ್ ತಿಂಗಳ 21ರಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಸಾಮೂಹಿಕ ಅನ್ನ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹದ ವಿಷಯ ತಮಗಿಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿರಬಹುದು, ಅಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ 8 ಸಾವಿರ ಗಂಡಸರು, ಹೆಂಗಸರು, ಮಕ್ಕಳು ಸುಮಾರು 7 ಮೈಲಿ ನಡೆದ ಕೊಂಡು ಬಂದು ಮಂಗಳೂರಿನ ಡಿ. ಸಿ. ಆಫೀಸರು ಮುಂದೆ ಸಾಮೂಹಿಕ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವನ್ನು ಮಾಡಿದ ಒಂದು ದೃಶ್ಯ ಬಹಳ ಭಯಂಕರವಾಗಿದೆ, ಕರುಣಾಜನಕವಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಿಯ ಜನರ ಒಂದು ಕಷ್ಟದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಯಾವ ರೀತಿಯ ಗಮನವೂ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಇದರಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಪುನಃನಿವೇಶನ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಹೇಳಿದ ಯಾವ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನೂ ಕೊಡದೇ ಯೋಗ್ಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡದೇ ಇದ್ದುದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಅಲ್ಲಿನ ಜನರು ಪಡುತ್ತಿರುವ ಕಂಗಾಲ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಯಾರಿಗಾದರೂ ಮನಸ್ಸು ಕರಗದೇ ಇರಲಾರದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಇನ್ನಾದರೂ ಆ ಜನರಿಗೆ ಪುನಃನಿವೇಶನ ಮತ್ತು ಇನ್ನಿತರ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ಏನೇನು ಒದಗಿಸಬೇಕೋ ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಜಾಗೃತ ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕಾಟಪಾಳ್ಯದ ನಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಲು ಜನರಿಗೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಆ ಜನರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಹಣವಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಈ ನಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಬಾವಿ ತೋಡಿದ್ದಾರೆ; ಆದರೆ ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ನೀರು ದೊರೆಯುವುದು, ಇತರ ಸಮಯಗಳಲ್ಲಿ ಜನರು ನೀರಿಗಾಗಿ ಬಹಳ ಕಷ್ಟಪಡಬೇಕು. ನೀರಲ್ಲದೆ ಯಾವ ಕೆಲಸವನ್ನೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕುಡಿಯಲು ನೀರು ಬೇಕು, ಮನೆ ಕಟ್ಟಲು ನೀರು ಬೇಕು. ಪರಿಹಾರ ರೂಪವಾಗಿ ಕೊಡಬೇಕಾದ ಹಣ ಪಾವತಿ ಮಾಡಿಲ್ಲ, ಜನರಲ್ಲಿ ಹಣವಿಲ್ಲ ಇರುವ ಜಾಗ ಬಿಡಿಸಿದರೆ ಇಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಜನರಿಗೆಷ್ಟು ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಇದುವರೆಗೆ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಗಮನಿಸದಿರುವುದು ತಪ್ಪು ಕೆಲವರಿಗೆ ಪರಿಹಾರದ ಹಣ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಡಿಪಾಜಿಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಜನರಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಹೊಸಮನೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದೆ ಸುಮ್ಮನಿದ್ದಾರೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಪಣಿಂಬೂರಿನ ಬಂದರಿನ ಕೆಲಸ ಸಹ ಪುರುವಾಗಿಲ್ಲ. ಈಗ 800 ಎಕರೆಗಳಲ್ಲಿ ಎರಡು ಬೇಳೆ ಇಲ್ಲದೆ ಸುಮಾರು 16-20 ಸಾವಿರ ಮಂದಿ ಅಕ್ಕಿ ಬೆಳೆಯಾಗುವುದು ಹೋಯಿತು. ಇದನ್ನು ಗಮನಿಸಿ, ಬಂದರು ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವವರೆಗೆ ಆ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಅಕ್ಕಿ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗಿ ದೇಶಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟೋ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾವಿಸಲು ಒಂದು ಅವಕಾಶ ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಆಗ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಈಗ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ, ದುರಾಚಾರ ಮತ್ತು ಅನಾಚಾರ ಮತ್ತು ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಲೋಪದೋಷ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. “ಮಂತ್ರಿಗಳೆಲ್ಲರಾದರೂ ಬಕಾನುರ, ಜೀವನವಾಯಿತು ನಮಗೆ ನಿನ್ನಾರ, ಸಾಕಾಯ್ತು ನಮಗೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರಕಾರ, ನೀವೀಗ ಹೋಗಿ, ನಿಮಗೀಗ ನಮಸ್ಕಾರ.” ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾದ ಕಾಲ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರ ಆಡಳಿತ ಲೋಪದೋಷಗಳನ್ನು ಮನಗಂಡು ಆದಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ತನ್ನ ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು ತಿದ್ದಿಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಸಾರ್ಥಕವಾದೀತೆಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ.

Sri B. D. JATTI.—I would request the Hon'ble Deputy Speaker that it is better that we sit at 1 O'Clock tomorrow and continue till 6 O'Clock with usual recess.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—The agenda is already issued to the members.

Sri B. D. JATTI.—There is sufficient time to issue another agenda. It is most unfortunate and nowhere in the country it is done.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—The House will then meet at 1 P.M. on Monday instead of at 12-30 P.M.

The House adjourned at Thirty-five Minutes past Twelve of the Clock to meet at One of the Clock on Monday, the 18th January 1965.
